

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

พัชรีย์ ลิทธิศา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้
(ประถมศึกษา)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรกฎาคม 2561

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

พัชร ลิขิตา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(ประถมศึกษา)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรกฎาคม 2561

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

พัชรีย์ สิทธิธา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ (ประถมศึกษา)

คณะกรรมการสอบ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.กาญจน์ภัทร ปัญญาโกญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วโรตมะวิชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วโรตมะวิชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไรวรรณ หาญวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไรวรรณ หาญวงศ์)

25 กรกฎาคม 2561

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ วัฒนา วโรตมะวิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และอาจารย์สุทธธิดา แก้วมณี ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเป็นอย่างดี จนการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สมบูรณ์มากขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กาญจนาณัฏฐ์ ปัญญาโกณู ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ การสอบการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้ แขนงวิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณครูบุญศรี จันทราช คุณครูเบญจนันท์ สืบสุขะ และคุณครูสุปราณี เครือปัญญา ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการค้นคว้าแบบอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านท่าช้าง อำเภอเถิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ะวิทยา อำเภอเถิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยี การเรียนรู้ แขนงวิชาประถมศึกษา ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยดูแล ห่วงใย ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนจนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ขอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พัชรี สิทธา

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ผู้เขียน นางสาวพัชรี สิทธิธา

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้)

แขนงวิชา ประถมศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วโรตมะวิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน และเพื่อศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแม่ะวิทตา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง และแบบวัดทักษะการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 2 การเขียนคำ จำนวน 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 60 นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ผลการศึกษาทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน ซึ่งพบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยหลังจากที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 60

Independent Study Title Development of Reading and Writing Skills in Basic Thai Words of Grade 1 Students Using Brain-Based Learning

Author Miss Patcharee Sittha

Degree Master of Education (Curriculum, Teaching, and Learning Technology)

Concentration Area Elementary Education

Advisory Committee Assoc.Prof. Weena Warotamawit Advisor
Asst.Prof. Dr.Uraiwan Hanwong Co-advisor

ABSTRACT

This independent study was to construct and study the results of learning plans on the Thai reading and writing skills in basic Thai words of grade 1 students using brain-based learning activities and to study the Thai reading and writing skills in basic Thai words. The target group for this research included 6 students of grade 1 students of Maewawittaya school, Thoen district, Lampang educational service area 2, enrolled in the 2nd semester of 2017 academic year. The instruments used in this research included 6 instructional plans, each of which took 2 hours totaling 12 hours on Thai reading and writing learning plans for grade 1 students using brain-based learning activities and 2 copies reading and writing skill test: 15 item reading test and 15 item writing test. Data were analyzed in term of percentage then compared with the 60% set criterion and presented in table with description. The results of this research was the 6 learning plans on Thai reading and writing skills in basic Thai words of grade 1 students using brain-based learning activities could improve the students' Thai reading and writing skills in basic Thai words, the average score was at 92.78% which was higher than the 60% set criterion.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	5
การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	9
การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	13
การอ่าน	27
การเขียน	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	37
กลุ่มเป้าหมาย	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การสร้างเครื่องมือในการศึกษา	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
สรุปผลการศึกษา	66
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	75
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน คำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	77
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน	93
ภาคผนวก ง ผลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	100
ประวัติผู้เขียน	114

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 คະແນនและคำร้อยละของทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60	63
2 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอา จำได้	101
3 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เราารู้	103
4 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระเอะ เตะไป	105
5 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แกะคำ	107
6 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอีย เปียคู่	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
7 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอื้อ เรือพาย	111
8 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	113

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อ แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 34)

ภาษาไทยจึงถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะสำคัญของการเรียนรู้ภาษาไทยมีแบ่งออกเป็นทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด แต่ทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียน คือ ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการรับสาร-ส่งสาร ที่นอกเหนือจากทักษะการฟัง การดู การพูด ที่ผู้เรียนได้ ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งทักษะการอ่าน การเขียน ยังมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่อง การอ่านออกเขียนได้ ถือเป็นหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการเรียนรู้ด้านภาษา (Literacy) ก็ถือเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจะนำไปสู่การเรียนรู้ วิชาอื่นต่อไป ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ถือเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่ง ในการทำให้เด็กได้พัฒนาตนเอง หากมีปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การที่จะไปเรียนวิชาอื่นย่อมเป็นไปได้ยาก

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบาย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้และมีมาตรการ ประเมินผลให้เป็นรูปธรรม โดยเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออกเขียนได้ 100% และเป็นนโยบายสำคัญคาบเกี่ยวข้ามจนถึง ปีการศึกษา 2560 คือ โครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี ยังคงถือปฏิบัติเป็นโครงการหลักของกระทรวงศึกษาธิการและได้มีแผนการ กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำทดสอบการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นระยะ โดยใช้ข้อสอบการวัดการอ่านออกเขียนได้จาก

ส่วนกลางทุกๆ 3 เดือนจากการทดสอบการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนแม่หวะวิทยา ยังพบว่า มีปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซึ่งจากการทดสอบครั้งที่ 2 การอ่านออกเขียนได้ โดยใช้ข้อสอบ ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 9 คน ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่ายังมีนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับ การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีผลการอ่านอยู่ในระดับพอใช้และปรับปรุง จากการที่ครูผู้สอน ได้วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียน พบว่านักเรียนไม่สามารถอ่าน สะกดคำ และอ่านเป็นคำได้ถูกต้อง และคำส่วนใหญ่ที่อ่านไม่ได้มักเป็นคำที่มีสระประสมที่มีความ ซับซ้อนของรูปสระ 2 ตัวขึ้นไป ส่งผลถึงการเขียนคำได้ไม่ถูกต้อง ตามหลักอักขรวิธี สระ วรรณยุกต์ ย้ายที่ไม่ตรงตำแหน่ง

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงหาวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามแนวการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน หรือ Brain – based learning ได้รับการยอมรับว่าเป็นการจัดการ เรียนการสอนภาษาไทยที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในเรื่อง การอ่านออก เขียนได้ และยังเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานหรือรวบรวมหลากหลายทักษะความรู้มาช่วยในการกระตุ้นสมอง และการเรียนรู้ของนักเรียน และตอบสนองต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นวัยรักการเล่น ชอบความสนุกสนานและการแสดงออก การเคลื่อนไหวของทางร่างกาย รวมถึง การจดจำสิ่งใหม่ๆ ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การทำให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ (พรพิไล เลิศวิชา, 2550 หน้า 14) การเรียนรู้ภาษาของเด็กในวัยประถมต้น เกิดจาก การเชื่อมโยงประสาทการทำงานระหว่างสมองซีกซ้ายกับซีกขวา และส่วนต่างๆ กำลังก่อตัวอย่าง รวดเร็ว ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการรับรู้เสียง สมองของเด็กไวต่อการรับรู้เสียงมีมาพร้อมกับจังหวะ และทำนอง ดังนั้นการพัฒนารับรู้เสียงของเด็กจึงควรเริ่มต้นด้วยการอ่านและฟังบทคล้องจองและ บทกลอนที่มีจังหวะจะโคน

จากเหตุผลและข้อมูลดังกล่าว ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงสนใจที่จะทำการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยที่มีสระประสมกับ สระเกิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยที่มีสระประสมกับสระเกิน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแม่ะวิทยา อำเภอ เถิน จังหวัด ลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ขอบเขตเนื้อหา

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระเกิน ได้แก่ สระอำ สระเอา และ สระประสมได้แก่ สระเอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน

2. ทักษะการอ่านและเขียนเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระเกินได้แก่ สระอำ สระเอา และ สระประสมได้แก่ สระเอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระเกิน ได้แก่ สระอำ สระเอา และ สระ ประสมได้แก่ สระเอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ จากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้ขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมองส่งเสริม การพัฒนาสมองของผู้เรียนด้านความรู้ในเนื้อหา

ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระ เกิน ได้แก่ สระอำ สระเอา และ สระประสมได้แก่ สระเอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ โดยนำเสียง พยัญชนะที่เป็นอักษรสูงและอักษรต่ำ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน

ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระเกิน ได้แก่ สระอำ สระเอา และ สระประสมได้แก่ สระเอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ ซึ่งประกอบด้วย พยัญชนะที่เป็นอักษรสูงและอักษรต่ำ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ได้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรม

การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ โดยใช้ขั้นตอนการสอนที่สอดคล้อง กับกระบวนการทำงานของสมอง ส่งเสริมการพัฒนาสมองของผู้เรียนด้านความรู้ในเนื้อหา มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง หมายถึง ขั้นตอนการเตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยใช้ วิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยใช้การบริหารสมอง Brain-gym การยืดเส้น ยืดสาย การเคลื่อนไหวต่างๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ หมายถึง ขั้นการเรียนรู้เนื้อหา โดยกระตุ้นความสนใจด้วยสื่อที่แปลกใหม่ ทำท่าย โดยเริ่มสอนจากสิ่งใกล้ตัว และเชื่อมโยงเข้ากับหาที่จะเรียน ใช้การจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ให้เกิดบรรยากาศตื่นตัว เพลิดเพลิน และสนุกสนาน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก หมายถึง ขั้นการฝึกอ่านและเขียนคำซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา โดยให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ใบงาน หรือชิ้นงานต่างๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป หมายถึง ขั้นการสรุปความคิดรวบยอดของบทเรียนซ้ำอีกครั้ง เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ หมายถึง ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ เช่น ทำใบงานใหม่ๆ สร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงาน

คำพื้นฐานภาษาไทย หมายถึง คำที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกคำที่เป็นคำพื้นฐานภาษาไทยที่ประสมสระเกิน ได้แก่ สระอา สระเอา และ สระประสมได้แก่ สระอะ สระแอะ สระเอีย สระเอือ โดยเป็นคำที่มีพยัญชนะเป็นอักษรสูงและอักษรต่ำ อย่างละ 5 คำ รวมทั้งหมด 30 คำ ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนเขียนผิดมากที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านและเขียนคำพื้นฐานในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำไปปรับปรุงการสอนทักษะอื่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยหรือรายวิชาอื่นๆ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ผู้ศึกษาได้ศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
3. การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน
4. การอ่าน
5. การเขียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 34) ได้กล่าวถึง ภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอัน
ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือ
ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม
การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวง
หาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิด
วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทาง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ
เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยเป็น
ทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้ นักเรียนอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตาม คำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่านมีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวน ให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่ง คำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่

ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร่ำร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร่ายกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - นิทาน - เรื่องสั้นๆ - บทร้องเล่นและบทเพลง
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจเช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
7. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ประกอบด้วย - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	- เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตราย
8. มีมารยาท ในการอ่าน	มารยาทในการอ่านเช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ	การเขียนสื่อสาร - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่ายๆ
3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียนเช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543, หน้า 1) แผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, หน้า 409) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) เป็นวัสดุหลักสูตรที่ควรพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้ (UNIT PLAN) ที่กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดการสอบบรรลุเป้าประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนโครงร่างหรือพิมพ์เขียวที่กล่าวถึงประสบการณ์การเรียนรู้ตามหัวข้อการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนแผนการเรียนรู้จะแสดงการจัดการเรียนรู้ตามบทเรียน (Lesson) และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามกำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, หน้า 213) แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่บ่งไว้ในมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด”

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 58) แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการสอนหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายข้างต้นสรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูทำให้ทราบว่าสอนเนื้อหาใด อย่างไร ใช้สื่อการเรียนอย่างไร มีการประเมินอย่างไร

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, หน้า 409) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าการวางแผนจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมงผู้สอนควรจะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง รวมทั้งการสำรวจสภาพปัญหา

ต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผลผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้ตามเป้าหมาย

กฤษดา บุญหมื่น (2555, เว็บไซต์) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด
2. เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ปฏิบัติการสอนแทนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสาระที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม
3. เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อทราบความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมแต่ละเนื้อหา และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อประกอบการเขียนแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียน
5. ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
6. ช่วยให้ผู้สอนได้ทบทวนประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. เป็นหลักฐานทางวิชาการในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เจียน วันทนิยตระกูล (2552, เว็บไซต์) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนการสอนว่าการวางแผนการสอน เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การสอนจะประสบผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่ก็น้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนเป็นสำคัญประการหนึ่ง ถ้าผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครึ่งหนึ่ง การวางแผนการสอนจึงมีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจเมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความแคล่วคล่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์
2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า
3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหาสาระที่จะสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอน ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวกและง่ายดายขึ้น ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบและปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอน สอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ และความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนมาอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทางด้านวัตถุคือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉับกระเฉง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

ขั้นตอนในการทำแผนการจัดการเรียนรู้

ถำลี รักสุทธี (2553, หน้า 153-157) กล่าวถึงขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวางลึก และรอบด้านในวิชาและรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน สาระ และตัวบ่งชี้ เพื่อจะได้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา
2. ศึกษาคำอธิบายรายวิชาตัวบ่งชี้ที่ให้กระจำเพื่อจะได้นำไปสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้
3. สร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาเวลากิจกรรมวิเคราะห์ได้จากคำอธิบายรายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ตัวบ่งชี้ของวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตร
4. หากกลวิธีเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร และทันสมัย โดยใช้ทักษะกระบวนการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงไม่มีวิธีการจัดกิจกรรมใดวิเศษที่สุดในโลก แต่วิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา และทฤษฎีการเรียนรู้

มากที่สุดจะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นพบความรู้ด้วยตนเองให้รู้จักวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็น และเห็นช่องทางการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. จัดทำสื่อประกอบการจัดกิจกรรม แผนที่จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่หลากหลายหากิจกรรมเสริมทั้งก่อนเรียนขณะเรียน และหลังเรียน นอกจากนั้นควรเป็นสื่อที่คิดทำขึ้น มาใหม่อย่างสร้างสรรค์ด้วยแต่จะต้องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับวัยของผู้เรียนด้วย

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชา สามารถปฏิบัติได้สองลักษณะคือ โครงสร้างอย่างสังเขปและโครงสร้างอย่างละเอียด โครงสร้างอย่างละเอียดเป็นการวางโครงสร้างสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เวลา กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้เห็นภาพรวมตลอดในหนึ่งรายวิชาส่วน โครงสร้างอย่างสังเขปเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา และ เวลาเพื่อให้เห็นภาพทั้งหมดภายในหนึ่งรายวิชา

7. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดหน่วยการเรียนรู้เป็นการนำเนื้อหาจากหมวดกรรมทั้งหมดมาวิเคราะห์ว่าแต่ละเรื่องใช้เวลาเท่าไรก็แผน

8. การจัดกำหนดการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำเนื้อหาจุดประสงค์ กิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติ และการวัดผลประเมินผลมาเขียนเป็นตารางไม่เห็น โครงร่างของแผนการจัดการเรียนรู้ขนาดเล็กให้เห็นภาพของการจัดการเรียนรู้ว่าจะดำเนินการจัดการอย่างไร เพื่อที่จะนำไปขยายภาพสู่แผนการจัดการเรียนรู้ใหญ่ได้ง่ายขึ้น

9. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้คือการขยายจากโครงสร้างหน่วยและกำหนดการจัดการเรียนรู้เป็นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในแต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียดและปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยมีส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้การสอนบรรลุถึงเป้าหมายตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งมีมากมายหลากหลายก็แตกต่างกันไปแต่ละส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้จะต้องมีการจัดการเรียนรู้เหมือนแผนการจัดการเรียนรู้ทั่วไป คือ

9.1 สารสำคัญ (concept) เป็นความคิดเรื่องรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการเรียนรู้

9.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผน เรียนรู้แล้ว

9.3 เนื้อหา (content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

9.4 กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Media) เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้

9.6 การวัดผลประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการ วัดผลประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามกำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอนแยกประเมินผลเป็นการประเมินผล ก่อนสอน ขณะสอน และประเมินผลหลังเรียน

9.7 กิจกรรมข้อเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบันทึกการสอนก่อนนำไปใช้สอน

9.8 ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกการตรวจแผนการเรียนรู้เพื่อเสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ในแผนการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์ เช่นการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผลให้มีความสอดคล้อง ส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอน

9.9 บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน บันทึกหลังการนำแผนการใช้สื่อและการวัดผลประเมินผลไปใช้แล้ว เพื่อนำแผนไปปรับปรุงใช้สอนในคราวต่อไป

9.9.1 ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกการเรียนรู้ และคุณภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัยด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย ซึ่งได้กำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผล

9.9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึกปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในขณะสอน ก่อนสอน และหลังทำการสอน

9.9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ความหมายการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานในตำราบางเล่มมีการเรียกการเรียนรู้แบบนี้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานหรือการเรียนรู้โดยเน้นการทำงานของสมอง เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่แปลกกว่านิยามของการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานนั้น จะมีนักการศึกษาได้ให้ความจำกัดความไว้หลายความหมาย ดังนี้

สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (2551, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของคำว่า การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หมายถึงการจัดการเรียนรู้ที่อิงอาศัยความรู้ความเข้าใจการทำงานของสมอง เมื่อเกิดการเข้าใจแล้วนำไปสู่ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อม การออกแบบสื่อและวิธีการเรียนที่เน้นให้เด็กสนใจและเข้าใจสิ่งที่เรียนได้โดยง่าย

พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง คือ การทำความเข้าใจหรือมีมุมมองต่อกระบวนการเรียนรู้ โดยอิงอาศัยความรู้ความเข้าใจจาก การทำงานของสมอง ทักษะต่อการเรียนรู้ เช่นนี้ ทำให้การจัดการเรียนการสอนวางอยู่บนฐานของความสนใจ

และการใคร่ครวญว่า ปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้สมองมีการเปลี่ยนแปลง โดยมีวงจรการทำงานของกลุ่มเซลล์และเครือข่ายเซลล์ภายในสมองที่พัฒนาขึ้น หรือว่าสมองมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการเรียนการสอนแบบใดอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดขึ้นในสมองขณะที่เรียนรู้ และความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญของผู้เรียนจะสะท้อนออกมาอย่างไรจากการเปลี่ยนแปลงภายในสมอง การเรียนรู้จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ควรจะใช้วิธีใดประเมิน

ศรัทัญญัสตร์ รังษีวรกุล และคณะ (2558, หน้า 51) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับสมองเป็นฐาน (Brain-based learning - BBL) เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองอย่างเป็นธรรมชาติ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการของสมองกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ต้องใช้ทุกส่วนทั้งการคิด ความรู้สึก และการลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆ กัน ซึ่งเป็นการสรุปความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้

หลักการการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 124-125) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ของสมองมนุษย์ มีทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. การเชื่อมโยงสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่กับสิ่งที่รู้มาก่อนแล้ว หรือความรู้เบื้องต้นที่มีอยู่แล้วในสมอง เป็นสิ่งสำคัญกล่าวคือ เด็กนำสิ่งใหม่เชื่อมเข้ากับสิ่งที่อยู่ในสมองของเขาเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดจากการมีประสบการณ์มาก่อน ซึ่งเป็นพื้นฐานเพื่อจะให้ได้ความคิดรวบยอดทักษะ และความรู้ใหม่ ซึ่งประมวลกันขึ้นเป็นเรื่องใหม่ที่จะเรียนรู้
2. การศึกษา ทดลอง และลงมือทำซ้ำๆ ทำให้สมองรู้จัก ค้นเคยกับความคิดรวบยอด ทักษะ และความรู้ใหม่ที่รับเข้ามานั้น
3. การศึกษา ทดลอง และลงมือทำซ้ำๆ ให้มากยิ่งขึ้นจะทำให้เข้าใจความคิดรวบยอด ทักษะ และความรู้ใหม่ได้
4. การทำซ้ำมากขึ้น การอ่านและการฟังบรรยาย ไม่ใช่จุดเริ่มต้น แต่เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น การอ่านและการฟังบรรยาย จะสามารถสะท้อนวิเคราะห์ อธิบาย เปรียบเทียบ ความคิดรวบยอด ทักษะ และความรู้ของเรื่องที่กำลังเรียนรู้กับเรื่องอื่นๆ ได้ เป็นการเริ่มสู่ระดับการคิดสร้างสรรค์
5. การใช้ความคิดรวบยอดทักษะ และความรู้ไปในการประยุกต์ใช้ในเรื่องต่างๆ ในชีวิต การผสมผสานสิ่งที่รู้เข้ากับเรื่องที่ได้เรียนรู้อื่นๆ นำไปสู่การมีความคิดระดับสูงขึ้น และมีความคิดสร้างสรรค์

6. การขัดเกลาและปรับปรุง ทำให้สามารถควบคุมและเข้าใจความคิดรวบยอด ทักษะ และความรู้ นั้นได้ดียิ่งขึ้น แต่ก็ยังไม่ใช่ว่าจุดสิ้นสุดของการเรียนรู้ หากเป็นเพียงพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป

สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (2551, หน้า 2) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ของสมอง 12 ข้อ ดังนี้

1. สมองเป็นเครื่องประมวลผลที่ทำงานในเชิงขนาน (The Brain is a Parallel Processor) ต้องใช้การเรียนรู้หลายๆ แนวทาง หลายๆ วิธีการที่ทำให้เด็กมุ่งสนใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้อยู่

2. การเรียนรู้ต้องอาศัยการทำงานของระบบสรีระทั้งหมด (Learning Engages the Entire Physiology) การควบคุมอารมณ์ การสร้างความสนุกสนาน โภชนาการ การออกกำลังกายการเล่น เพื่อผ่อนคลาย มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้

3. มนุษย์มีความอยากที่จะค้นหาความหมายแต่กำเนิด (The Search for Meaning is Innate) การสร้างความท้าทาย การเรียนรู้ด้วยคำถาม

4. การค้นหาความหมายของมนุษย์เป็นกิจกรรมที่เป็นรูปแบบ (The Search for Meaning Occurs Through "Patterning") การเรียนรู้ จะต้องมีรูปแบบ มีระบบ มีความเข้าใจ เน้นการ ประยุกต์ใช้ หรือยกตัวอย่างจริง หรือตัวอย่างเปรียบเทียบ

5. อารมณ์มีความสำคัญต่อการท างานแบบมีรูปแบบ (Emotion are Critical to Patterning) ให้ความสำคัญต่อความรู้สึก มีความเข้าใจว่า เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน

6. สมองประมวลข้อมูลแบบเป็นส่วนย่อยๆ และแบบทั้งหมดพร้อมๆ กัน (The Brain Processes Parts and Wholes Simultaneously) การสร้างความเข้าใจแบบทีละส่วน แล้วมีเน้น การเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียนรู้ และเชื่อมโยงกับชีวิตจริงเสมอ ให้รู้สึกว่าความรู้ที่ได้ไปนั้น มีประโยชน์

7. การเรียนรู้อาศัยทั้งการจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการรับรู้ต่อสภาพรอบข้าง (Learning Involves Both Focused Attention and Peripheral Perception) สภาพแวดล้อมที่สอดคล้อง เหมาะสม กับหัวข้อการเรียนรู้จะทำให้ เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น

8. การเรียนรู้เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้ต่างๆ ทั้งขณะที่มีสติรับรู้ และขณะไม่มีสติรับรู้ อยู่เสมอ (Learning Always Involves Conscious and Unconscious Processes) การเรียนรู้ ที่ดีควรทิ้งโจทย์อะไรให้เด็กได้ไปคิดต่อ

9. เรามีวิธีจัดการกับการจดจำอย่างน้อยสองวิธี การจดจำเป็นกระบวนการหนึ่งในการเรียนรู้ แต่ การจดจำวิธีที่หนึ่ง ก็คือ การจดจำโดยมีรูปแบบในการจดจำ และอีกวิธีหนึ่งก็คือ การจงใจให้เด็ก สนุก ที่จะจดจำ หรือรับรู้โทษของการจำไม่ได้ การจดจำจะทำให้เด็กสามารถเรียกความรู้นั้นมาใช้ได้ทันที

10. เราเข้าใจได้ง่าย และจดจำได้อย่างแม่นยำ เมื่อสิ่งนั้น หรือทักษะนั้นมีอยู่ในระบบการจดจำแบบธรรมชาติที่มีความสัมพันธ์กับตัวเรา การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือ สิ่งที่มีอยู่จริงในสภาวะแวดล้อม การเรียนนอกสถานที่ การให้เด็กเล่าเรื่องที่พบ การใช้สังคมเป็นตัว ผลักให้เกิดการเรียนรู้

11. การเรียนรู้แบบซับซ้อนจะถูกกระตุ้นโดยความท้าทาย และถูกยับยั้ง โดยการถูกข่มขู่ (Complex Learning is Enhanced by Challenge and Inhibited by Threat) - การลงโทษ เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะเป็นการหยุดยั้งการเรียนรู้ ควรให้อีกโอกาสได้ลอง ปฏิบัติ ตามแนวคิดของเขา

12. สมองของแต่ละคนมีความเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน (Every Brain is Uniquely Organized) รีเกล และ จีออเฟรรี (Regate & Geoffrey Caine) นักวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ ความรู้เกี่ยวกับสมองเป็นหลักได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 12 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สมองเป็นกระบวนการคู่ขนาน สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของคนเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้นั้นจะต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานของ การรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาทำให้เห็น หูทำให้ได้ยิน จมูกทำให้ได้กลิ่น ลิ้นทำให้ได้รับรส และผิวหนังทำให้เกิดการสัมผัส แนวการจัดกิจกรรมการสอนครูจำเป็นต้องใช้กลวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้น สมองของนักเรียนไม่มีวิธีหรือเทคนิค ของใครสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้น การสอนที่ดีต้องสอดคล้องกับการที่ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลนั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และความสามารถพื้นฐานของบุคคลนั้นๆ หรือ Style การเรียนรู้มีหลายรูปแบบ โดยพบว่าห้องเรียนหนึ่งๆ มักจะมีผู้่นักการเรียนรู้อยู่ 4 รูปแบบ คือ นักทฤษฎี นักวิเคราะห์ นัก ปฏิบัติ และนักกิจกรรม ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมและเอื้อต่อผู้เรียน ทั้ง 4 แบบ อย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เกิดความสุขในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ตนถนัด รวมทั้งยังมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ ที่ตนเองไม่ถนัดด้วยวิธีการหลากหลายอีกด้วย โดยอาจเริ่มจากรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้ววางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ลักษณะของผู้เรียน รวมทั้งสร้างโอกาสให้เขาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. สมองกับการเรียนรู้ สมองไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะรับรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการพัฒนาของอวัยวะทั้งหมดของร่างกาย ซึ่งจะรวมถึงการคิด การเรียนรู้ การจำ และ พฤติกรรมของมนุษย์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรจะมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการทำงาน และ การพัฒนาของสมองเพื่อจะได้วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่กระตุ้นให้สมองคิด และ ทำงานแบบท้าทาย ยั่วยุมากที่สุด ผู้เรียนได้คิดและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในทุกด้านซึ่งจะทำให้ ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ เป็นรากฐานไปสู่การเป็นคนดี คนเก่ง

และมีความสุขในการดำรงชีวิต และเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นเยาวชนพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป
แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิธีการเตรียมความพร้อมทางสมอง

1. การดื่มน้ำ ควรดื่มน้ำบริสุทธิ์ วันละ 6 – 8 แก้ว เพราะถ้าร่างกายได้รับน้ำอย่างเพียงพอจะทำให้เซลล์สมองทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การรับประทานอาหาร ควรรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ซึ่งถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพราะอาหารจะทำให้เซลล์ประสาท / เซลล์สมองเจริญเติบโต ส่งผลให้ความจำดีและเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. การหายใจ ควรฝึกหายใจให้ลึกๆ ช้าๆ และมีจังหวะที่แน่นอน เพราะสมองต้องการออกซิเจน และออกซิเจนช่วยให้กระบวนการคิด ซึ่งถ้ามีการหายใจที่ถูกต้องจะช่วยให้เกิดสมาธิสมองปลอดโปร่งลดสภาพการหลงๆ ลืมๆ และสามารถป้องกันโรคสมองเสื่อมได้
4. การฟังเพลง / ดนตรี ควรหาโอกาสฟังเพลง / ดนตรี จะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกให้สอดคล้องกันทั้งระบบ การฟังเพลงที่มีคุณภาพทำให้สมองผลิต Alpha Waves และ Theta Waves ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและเกิดความคิดสร้างสรรค์ขั้นสูง
5. การคลายความเครียด ความเครียดเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ควรหาเวลาพักผ่อน ออกกำลังกาย จัดลำดับความสำคัญของงาน การหัวเราะ ยิ้มทำให้จิตใจเบิกบานไม่เครียด และไม่คิดว่าตัวเองเป็นคนไร้ค่า
6. การบริหารสมอง การบริหารสมองเป็นระบบการเคลื่อนไหวร่างกายที่จะช่วยให้สมองทำงานอย่างดี เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเคลื่อนไหวร่างกายกับการทำงานของสมอง
3. การเรียนรู้มีมาแต่กำเนิด ในการเรียนรู้ของบุคคลเรานั้นจะเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มมีชีวิตและเป็น ที่รู้กัน โดยทั่วไปว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดนั้นจะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหรือเป็นการเรียนรู้โดย ประสบการณ์ตรงการเรียนรู้กับการเรียนการสอน การที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้เพื่อ เป็นผู้ที่เก่ง ดี และมีความสุขได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน แต่ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ยิ่ง ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน เพราะหัวใจของการเรียนการสอน คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งถ้า หากมีการจัดการเรียนการสอนที่ดี ย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้ ลักษณะการเรียนการสอนที่ดี มีดังต่อไปนี้

1. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3. ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
4. ต้องเป็นที่น่าสนใจไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
5. ต้องดำเนินไปด้วยความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน

6. ต้องท้าทายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้
 7. ต้องตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
 8. ต้องสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
 9. ต้องสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้
 10. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการสอน
 11. ต้องสามารถเข้าใจผู้เรียน
 12. ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียน
 13. ต้องไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
 14. การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัตร (Dynamic) คือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบ เนื้อหาสาระ เทคนิควิธี ฯลฯ
 15. ต้องสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
 16. ต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
- ดังนั้น การเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถ้าผู้วางแผนการเรียนรู้ได้คำนึงถึง ลักษณะการเรียนรู้ที่ดี วิธีการเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ หลักการสอนที่มีประสิทธิภาพ และลักษณะการเรียนการสอนที่ดี ดังที่นำเสนอเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ต่อไป

4. รูปแบบการเรียนรู้ของบุคคล ผู้เรียนในห้องเรียนหนึ่งๆ มักจะมีผู้ถนัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบของตน ครูจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกรูปแบบอย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน และเกิดความสุขในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ตนถนัด รวมทั้ง ยังมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ ที่ตนไม่ถนัดอีกด้วย แนวการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้มิใช่เกิดจากการสั่ง การสอน การถ่ายทอด เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ มีการรับรู้ คือ การแสวงหา และรับข้อมูลข้อความรู้จากประสาทสัมผัสต่างๆ มีการบูรณาการความรู้ เป็นการนำข้อมูลข่าวสาร ความรู้ใหม่ที่ได้รับมาผสมผสานเชื่อมโยงกับประสบการณ์ หรือโครงสร้างของความรู้เดิม เพื่อขยาย หรือสร้างความรู้ใหม่มีการประยุกต์ใช้ คือการนำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิตหรือการแก้ปัญหาในการทำงาน ดังนั้น การจัดการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงและถาวรนั้นจะต้องจัดให้ครบ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ การรับรู้ การบูรณาการความรู้ และการประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติจริงในวิถีชีวิต

5. ความสนใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความสามารถพิเศษของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 8 ด้านด้วยกัน มนุษย์ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ละคนก็จะมี ความเก่งไม่เหมือนกัน ควร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็น ผู้วางแผนในการพัฒนาตนเอง โดยเริ่มจากรู้จักตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อย ค้นหาวิธีการพัฒนาความเก่งให้แก่ตนเองที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีความสุข

และเกิด การเรียนรู้ อย่างมี ความหมาย แนวการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องมีข้อมูล และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คิดและ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความถนัด/ความสามารถ หรือความเก่ง ให้ เก่งมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการพัฒนาด้าน อื่นๆ อีกให้มีความเก่งหลายๆ ด้าน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ แสดงออกถึงความสามารถ หรือความเก่งสู่ สาธารณชนโดยอาจจัดเวทีให้แสดงอย่างอิสระ

6. สมอมีหน้าที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ สมอของเราแบ่งออกเป็น 2 ซีก คือ ซีกซ้ายกับ ซีกขวา สมอทั้งสองด้านมีความสัมพันธ์กัน สมอมีหน้าที่ควบคุมการรับรู้ การคิด การเรียนรู้และการจำ ควบคุมการทำงานของอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย และควบคุมความรู้สึกและ พฤติกรรม จะเห็นได้ ว่าสมอไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะรับรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นอวัยวะที่สำคัญ ต่อการพัฒนาของอวัยวะ ทั้งหมดในร่างกาย ซึ่งรวมถึงความคิด การเรียนรู้ การจำ และพฤติกรรมของ มนุษย์ แนวการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่ดี ครูต้องมีความเข้าใจทักษะที่เกี่ยวข้อง กับความสามารถพิเศษของสมอแต่ละซีก สมอซีกซ้ายสั่งการทำงานเกี่ยวกับ คำภาษา ตรรกะ ตัวเลข จำนวน ลำดับ ระบบ การคิดวิเคราะห์ และการแสดงออกเป็นต้น สมอซีกขวาจะสั่งการ เกี่ยวกับจังหวะดนตรี ศิลปะ จินตนาการ การสร้างภาพ การรับรู้ การเห็นภาพรวม ความจำความคิด สร้างสรรค์เป็นต้น

7. การเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมอจะซึมซับข้อมูลที่ ที่บุคคล มีความสนใจในเรื่องนั้นอยู่แล้ว เชื่อมโยงกับข้อมูลความรู้ใหม่ประสานข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งหมายความว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จะมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น เมื่อมีการเชื่อมโยงระหว่าง ประสบการณ์ เดิมของผู้เรียนกับการจัด ประสบการณ์ในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง แนวการจัดการเรียน การสอน ควรจัดเนื้อหาที่มีความหลากหลายครอบคลุมทุกมิติของชีวิต มนุษย์กระบวนการเรียนรู้ มีลักษณะหลากหลายร่วมกันในลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แหล่งการเรียนรู้หลากหลาย เช่นเรียนรู้ จากสื่อธรรมชาติ จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ จากแหล่งงานอาชีพของ ชุมชน จากการค้นคว้าทาง เทคโนโลยี ฯลฯ

8. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้เกี่ยวข้องกับกระบวนการทั้งในแบบที่มีจุดมุ่งหมายและไม่ได้ ตั้งใจ การ เรียนรู้ของคนส่วนใหญ่มักเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้จากสิ่งที่ไม่ได้ตั้งใจ สามารถเรียนรู้ได้จาก ประสบการณ์ ในสถานการณ์จริง เช่น ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เผชิญอยู่โดยไม่ได้ออกใจในการ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมา ก่อน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ในการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม แนวการจัดกิจกรรมการสอนในกระบวนการเรียนรู้นั้น ขณะที่ผู้เรียนเรียนรู้นั้นอาจ เป็นแค่ การรับรู้ แต่ยังไม่เข้าใจ ความเข้าใจอาจเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นถึง ความหมาย และความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันถึงสิ่งต่างๆ ที่ตนเองรับรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ในระดับที่ สามารถอธิบายเชิงเหตุผลได้ซึ่งบางครั้งการสอนในชั้นเรียนเมื่อจบลงบางบทเรียนไม่

สามารถทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ เนื่องจากการสอนนั้นไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของ ผู้เรียน

9. การเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการสร้างความเข้าใจ การเรียนรู้ที่เกิดจาก

กระบวนการที่ สร้างความเข้าใจ และให้ความหมายกับสิ่งที่รับรู้มา มีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียน กับชีวิตจริง สอน/ แนะนำบนพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และทักษะที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน แนวทาง จัดการเรียนการสอน บางครั้งการจำเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์ แต่การสอนที่เน้น การจำ ไม่ก่อให้เกิด ความเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ และบางครั้งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความ เข้าใจ ถ้าครู ไม่ได้ศึกษาเลือกรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละประเภทว่า มีความชื่นชอบ ความถนัด วิธีการ เรียนรู้หลักการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และจัดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละ ประเภทจะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

10. การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ภาษาแรกของมนุษย์เรารู้จักเรียนรู้

จาก ประสบการณ์ ที่มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างหลากหลาย ด้วยคำศัพท์และไวยากรณ์ถูกเรียนรู้ โดยกระบวนการเรียนรู้ภายในของบุคคลที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมภายนอก แนวทางการจัดการเรียนการสอนครูจำเป็นต้องใช้กิจกรรมที่เป็นสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย การสาธิต การทำโครงงาน ทักษะศึกษา การรับรู้ประสบการณ์ด้วยการมองเห็นของจริง การเล่าเรื่อง ละครและการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันหลายๆ ประเภท การเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ทาง ภาษา สามารถเรียนรู้ได้ในกระบวนการโดยผ่านเรื่องหรือการเขียนความสำเร็จขึ้นอยู่กับการใช้ ประสาทสัมผัส และให้ผู้เรียนพบประสบการณ์ที่ซับซ้อนและ มีความเกี่ยวข้องกันในเรื่องหา ครู ไม่ควร เป็นเพียงผู้บรรยาย แต่ควรเป็นผู้กำกับที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

11. การเรียนรู้คือการส่งเสริมให้ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้น

การเรียนรู้ เซลล์สมองจะเกิดมีการเชื่อมต่ออย่างสูงสุด เมื่อถูกกระตุ้นให้เผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทาย ให้ผู้เรียน อยากรู้ โดยผ่านกระบวนการเล่นอย่างสนุกสนาน และมีความสุข ปราศจากความเครียด เพราะ ความเครียดเป็นสิ่งที่บั่นทอนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ แนวทางการจัดการเรียนการสอน ควรสร้าง สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย เพื่อการเรียนรู้ โดยผ่านการเล่นแบบท้าทาย การเสี่ยง ความ สนุกสนาน เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ การถูกทำโทษ อันเนื่องมาจากความผิดพลาดจะทำให้ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ครูจึงไม่ควรลงโทษ ผู้เรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเผชิญกับ สถานการณ์แวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้

12. สมองของบุคคลมีความเท่าเทียมกันมนุษย์ทุกคนมีระบบสมองที่เหมือนกัน

ถึงแม้ว่าทุก คนจะมีศักยภาพแตกต่างกันในด้านความรู้ความถนัดที่มีอยู่เดิม ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละคน แต่ เราสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน แนวทางการจัดการเรียนการสอน

ผู้เรียนมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถความเก่งของมนุษย์ คือ ทฤษฎีพหุปัญญา ความเป็นคนเก่งคืออะไร มีคำตอบมากมาย หลายรูปแบบแต่สรุปรวมได้ว่าคนเก่ง คือ ผู้มีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเฉพาะด้านหรือหลายๆ ด้าน ที่แสดงออกถึงความสามารถได้ อย่างเป็นที่ประจักษ์ ในการพัฒนาความเก่งนั้น ควรเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนในการพัฒนา ตนเอง โดยเริ่มจากการรู้จักตนเอง รู้จุดเด่นจุดด้อย ค้นหาวิธีพัฒนา ความเก่งให้แก่ตนเองที่จะนำไปสู่ การปฏิบัติอย่างมีความสุขและเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย ภายใต้การดูแล กระตุ้นให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกของครู พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิโรจน์ ลักษณะอดิสร(2550,หน้า 35) ได้สรุปหลักการพื้นฐาน 3 ข้อของการเรียนรู้โดยใช้ สมอเป็นฐานดังนี้

1. การทำให้เด็กเกิดการตื่นตัวแบบผ่อนคลาย การสร้างบรรยากาศให้เด็กไม่รู้สึกละอายเหมือนถูก กดดัน แต่มีความท้าทาย ชวนให้ค้นคว้าหา คำตอบ
2. การทำให้เด็กจดจ่อในสิ่งเดียวกัน
 - 2.1 การใช้สื่อหลายๆ แบบ รวมทั้งการยกปรากฏการณ์จริงมาเป็นตัวอย่าง และการ เปรียบเทียบให้เห็นภาพ
 - 2.2 การเชื่อมโยงความรู้หลายๆ อย่าง
 - 2.3 การอธิบายปรากฏการณ์ด้วยความรู้ที่เด็กได้รับ
3. การทำให้เกิดความรู้จากการกระทำด้วยตนเอง การให้เด็กได้ลงมือทดลอง ประดิษฐ์หรือ ได้เล่าประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นพื้นฐานนั้น ผู้สอนจะต้องทำ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของสมองมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับช่วงวัยเพื่อ ก่อให้เกิดศักยภาพการเรียนรู้

การเรียนรู้ภาษาตามแนวการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐาน

พรพิไล เลิศวิชา (2550,หน้า 14) พบว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กในวัยประถมต้น เกิดจากการ เชื่อมโยงประสบการณ์การทำงานระหว่างสมองซีกซ้ายกับซีกขวา และส่วนต่างๆ กำลังก่อตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการรับรู้เสียง สมองของเด็กไวต่อการรับรู้เสียงมีมาพร้อมกับจังหวะ และทำนอง ดังนั้นการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็กจึงควรเริ่มต้นด้วยการอ่านและฟังบทคล้องจอง และบทกลอนที่มีจังหวะจะโคน

สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (2551, หน้า 4-5) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่ทำให้สมองเกิดการ เรียนรู้ทางด้านภาษา ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอ่านให้ฟัง เป็นการสอนได้ฝึกฝนให้เด็กใช้ภาษาเพื่อการฟังและการอ่านโดยการ ฟังอ่านบทคล้องจอง บทเพลงง่ายๆ หรืออ่านและเล่านิทาน เรื่องจริง หรือเรื่องที่

จินตนาการ ที่นักเรียนฟัง ขึ้นการอ่านให้ฟัง เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำเสนอ เรื่องราวที่สมองสนใจโดยเน้น ความสำคัญในลีลาในรูปแบบต่างๆ ในภาษา

ขั้นที่ 2 ขึ้นอ่านด้วยกัน เป็นขั้นตอนที่เด็กอ่านหนังสือร่วมกับครู อาจจะเป็นการอ่านพร้อมกัน หรืออ่านตามครู โดยเริ่มจากการให้เด็กฟังครูอ่านหนังสือที่มีรูปภาพประกอบที่ชัดเจนและให้เด็กดู ตามตัวหนังสือ เพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็น ความหมายของคำจากภาพ หลังจากนั้นให้เด็ก อ่านด้วยกันกับครูหรือเพื่อนอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 ขึ้นการอ่านในใจและการอ่านเองเงียบๆ การอ่านในใจอาจเริ่มต้นจากการอ่านคนเดียวหรืออาจเป็นครูก็ได้

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึง 8 หลักการสำคัญในการสอนอ่านให้เกิดความสำเร็จ

1. ต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากอ่านอยากจะทำเรื่องราวในหนังสือเป็นอย่างไร
2. ต้องเลือกหนังสือคำนึงถึงคุณภาพของหนังสือที่จะอ่านนั้นแหละสำคัญที่สุด
3. หนังสือบางเล่มมีลักษณะเฉพาะควรให้ความรู้พื้นฐานแก่เด็กบ้างเพื่อจะได้อ่านหนังสือเล่มนั้นๆ เข้าใจ

4. เด็กควรได้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอ่านมาบ้างจึงจะสามารถอ่านจนเป็นนิสัย
5. เด็กมีความเข้าใจในแบบแผนของภาษาและรับรู้คำไหนน่าจะออกเสียงอย่างไร
6. พัฒนาการใช้สายตาของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ
7. ทักษะของเด็กที่สามารถจดจำคำศัพท์ที่เคยได้ฟังหรือได้เห็นมา
8. เด็กผสมผสานความสามารถจากการฟังการมองเห็นด้วยตาการเชื่อมโยงภาพกับคำทำให้สามารถอ่านคำใหม่ที่ไม่เคยเห็นมาก่อนได้

พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 165-167) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ภาษา เป็นกระบวนการรับและประมวลข้อมูลของสมอง ความเข้าใจทางภาษาและการแสดงออกเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในสมอง เป็นหลักและเกิดขึ้นเองแน่นอน ซึ่งอาจใช้เวลากว่าจะแสดงออกในแต่ละคนไม่เท่ากัน การพยายามสอนให้เด็กทุกคนอ่านเขียนฟังได้เท่าๆกัน ทั้งชั้นเป็นสิ่งที่ขัดกับความเป็นจริง เพราะแท้จริงไม่มีสมองใครเรียนรู้ได้ในอัตราความเร็วและคุณภาพที่เท่ากันและได้เสนอถึง กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่สำคัญต่อสมองดังนี้

1. การนำเด็กเข้าสู่กระบวนการผ่านการฟัง การอ่านให้ฟังและให้อ่านในเรื่องที่เด็กสนใจ ควรสังเกตได้ว่า เรื่องที่ผู้ใหญ่คิดว่าควรมักจะอยู่ในความสนใจของเด็ก สมองย่อมแสวงหาความหมายตามประสบการณ์ของตัว และรวมทั้งสมองทำงานได้ดียิ่งเมื่อมีอารมณ์กำกับอยู่ขณะเรียน
2. การอ่านให้ฟัง เล่าให้ฟัง ควรสื่อเรื่องราวด้วยรูปแทนการอธิบาย ควรใช้หนังสือที่มีการใช้ภาษาที่ดี ถ่ายทอดด้วยการอ่านเป็นจังหวะจะโคน เด็กจะเรียนรู้ได้เองเกี่ยวกับคำ ความหมาย

ของคำ การสะกดและออกเสียงคำ เมื่อสามารถพูดหรือเขียนได้เด็กจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างดี
ใช้คำได้หลากหลายโดยการพูดการเขียน เลียนแบบจากสิ่งที่ได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน

3. การอ่านให้ฟัง เน้นความสำคัญในลีลาและรูปแบบภาษาต่างๆ เป็นต้นแบบการอ่านออก
เสียงที่ดี หรือหาต้นแบบที่ดีมาอ่านให้นักเรียนฟัง การบันทึกเสียงต้นแบบไว้ในสมองของเด็ก เป็นสิ่ง
สำคัญเด็กจะเลียนแบบหรือคิดค้นพัฒนาการอ่านให้ดีขึ้นได้ การให้เด็กอ่านและคำนิพนธ์ส่วนผิดไม่ใช่
วิธีการเรียนรู้ของสมอง

4. การนำเสนอประสบการณ์ทางเสียง ภาพ ตัวหนังสือ ทำทาง ป้อนข้อมูลเข้าสู่สมองภายใต้
สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และวิธีการที่หลากหลายสมองจึงจะเกิดความเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ขึ้นอย่างมี
ประสิทธิภาพ

5. คนตรี จังหวะ ทำนอง การเคลื่อนไหว ทำทางร้ายรำ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางด้านภาษา
สำหรับเด็กวัยนี้ การสอนผ่านการอ่านและทำแบบฝึกจำนวนมากเพียงอย่างเดียวไม่ใช่วิธีการเรียนรู้
ของสมอง

6. การอ่านดังๆ เป็น การแสดงออก หรือบูรณาการความรู้ทุกด้านเกี่ยวกับภาษาที่มีอยู่
ในสมองออกมาข้อบกพร่องต่างๆจะปรากฏตัวออกมาโดยผ่านการอ่านออกเสียง

7. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเอาเรื่องที่มีประสิทธิภาพ เพราะความเงียบทำให้เกิดสมาธิ
คำที่อ่านข้อความจะทำให้เกิดความรับรู้และสมองจะสร้างจินตนาการไปตามข้อความนั้น

8. การอ่านเงียบๆ เป็นคุณูปการสำคัญในการพัฒนาภาษาของเด็กทำให้เด็กเป็นนักอ่านต่อไป

9. เมื่อเด็กเริ่มอ่านออกเขียนได้แล้ว ให้เด็กได้ฝึกเรียบเรียงความคิด วางโครงความคิดฝึกการ
เขียนการฝึกแบบนี้เป็นการเชื่อมโยงวงจรในสมองที่ได้มาจากการอ่านการฟังเข้าด้วยกัน

10. การใช้ภาษาเป็นการฝึกเหตุผล พัฒนาวีธีคิด อย่าเห็นว่าภาษาเป็นเรื่องวิชาการที่เด็กต้อง
เรียนรู้โดยปราศจากชีวิตจิตใจของเขา ความยากของการเรียนรู้ในช่วงวัยนี้อยู่ที่เด็กเริ่มมีศักยภาพทาง
ภาษามากจนสามารถ ล้อเลียน หรือเล่นคำได้ ถ้าคุณมีความสามารถมีคลังข้อมูลภาษามีความแบบคาย
ในการโต้ตอบ จะสามารถพัฒนาภาษา รวมทั้งระบบวิธีคิด การใช้เหตุผลของเด็กไปได้อย่างดี

นอกจากนี้พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 160-164) ได้เสนอ
แนวทางการเรียนรู้ทางทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยสรุปได้ดังนี้

แนวทางการเรียนรู้ในทักษะการฟังและการพูด ควรสอนให้และฝึกฝนให้เด็กใช้ภาษาเพื่อการ
พูดและการฟัง โดยเริ่มต้นจากการฟัง ร้อง และอ่านบทหรือเล่น บทเพลงกล่อมเด็ก บทกลอนจ้องต่างๆ
และเมื่อสมองเกิดการรับรู้ เด็กจะเกิดความต้องการในการพูดและพัฒนาไปสู่การสนทนาตอบโต้ในสิ่ง
ที่ได้ฟังหรือสิ่งที่สมองให้ความสนใจ

แนวทางการเรียนรู้ในทักษะการอ่าน ครูต้องสอนให้เด็กฝึกฟังเสียงสัมผัส คำคล้องจอง
บทหรือเล่นบทกล่อมเด็ก ซึ่งจะมีผลให้เกิดการเรียนรู้ภาษาขึ้นเองตามธรรมชาติ การอ่านเริ่มจาก

การให้เด็กฟังครูอ่านพร้อมดูตามตัวหนังสือหรือรูปภาพ จากหนังสือที่ครูอ่าน เพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพ คำที่เห็น ความหมายของคำจากภาพ ลักษณะเสียงที่เกิดจากการเรียงตัวของอักษรในคำ ในขั้นตอนการอ่านนี้ เด็กควรจะได้อ่านหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งรวมถึงแต่การอ่านด้วยตนเองอ่านกับเพื่อนอ่านให้คุณครูและผู้ปกครองฟัง หนังสือที่เด็กวัยนี้ควรอ่านควรกระจายตั้งแต่ นิทาน หนังสือภาพ เรื่องราว บทร้อยกรอง และบทละคร นักเรียนควรได้อ่านผลงานของตนให้ครู เพื่อนและครอบครัวฟัง นอกจากนั้นแล้ว ครูควรแนะนำให้เด็กอ่านข้อมูลข่าวสารและใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งรวมถึงพจนานุกรม แหล่งอ้างอิง สารสนเทศ สารานุกรม รวมทั้ง แหล่งข้อมูลที่น่าสนใจรูปและบทประพันธ์ต่างๆ โดยหนังสือที่คัดสรรมาให้เด็กอ่านควรเป็นสิ่งที่ กระตุ้นจินตนาการและความใฝ่ฝันของเด็กเล็กและมีลักษณะทั่วไปดังต่อไปนี้

1. มีเนื้อหาและช่วงของเหตุการณ์ที่น่าสนใจเรื่องราวเนื้อหาต้องเชื่อมโยงใกล้เคียงกับ ประสบการณ์ของเด็กหรือช่วยขยายความรู้ที่เด็กใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน
2. นำเสนอทักษะ แนวเรื่อง โครงเรื่องและความคิดที่ชัดเจน
3. ใช้ภาษางดงามและอ่านชวนให้อ่านซ้ำและอ่านออกเสียงได้ง่าย
4. เป็นบทร้อยกรอง มีคำสัมผัส มีจังหวะ เช่น บทร้องเล่น และเพลงกล่อมเด็ก
5. มีเทคนิคนำเสนอหลากหลายและน่าสนใจ
6. ต้องมีภาพประกอบที่กระตุ้นให้เข้าใจเรื่องราว ภาพประกอบต้องมีส่วนช่วยเชื่อมโยง ความหมายของคำและใจความ

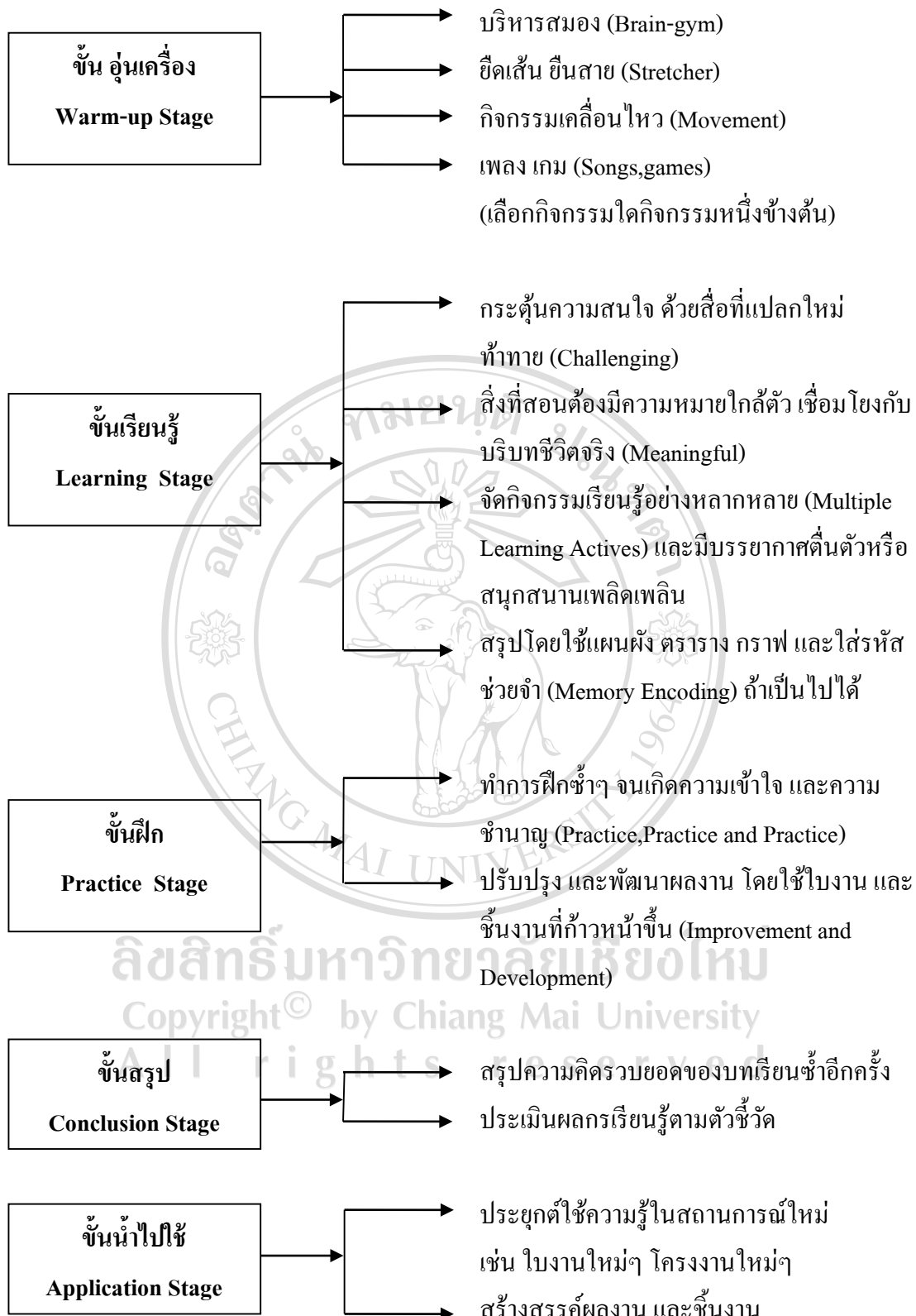
แนวทางการเรียนรู้ในทักษะการเขียน ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือแห่งการสื่อสารการ จัดระบบความคิด การพัฒนาความคิดการจดจำ ครูต้องไม่บังคับให้เขียน การจำได้จะเป็นที่มาของการ อ่านเข้าใจและผลิตผลิต เด็กควรมีโอกาสได้เขียนเพื่อสะท้อนการรับรู้ต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทั้งนี้ รวมทั้งการเขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนิทานเรื่องเล่า บทร้อยกรอง และเล่าประสบการณ์ นอกจากนี้ครูต้อง นำเสนอผลงานเขียน ของเด็กโดยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เด็กเห็นประโยชน์ของการเขียน ว่าเขียนเพื่ออะไร เพื่อให้ใครอ่าน คุณครูควรฝึกให้เด็กรู้จักวางแผนในการเขียน โดยให้เด็กฝึกเขียน ในสิ่งที่ตนคิด ลงในกระดาษ ในบางกรณีครูและผู้ใหญ่ควรช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด แสดงให้เด็กดูว่าการเขียนสิ่งที่ คิด อาจทำได้โดยวิธีใด เพื่อจะกระตุ้นให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและเขียนได้ด้วยตนเอง เด็กควรได้ ทดสอบอ่านสิ่งที่ตนเองเขียนด้วยและคุยกันว่างานเขียนนั้นเป็นอย่างไรการตัดสินใจว่าสิ่งที่เขียนใช้ได้หรือไม่ ไม่มีประโยชน์เท่ากับการที่ครูอธิบายว่าจะพัฒนางานเขียนนั้นได้ดีขึ้นได้อย่างไร และเพื่อให้ กระบวนการการเรียนรู้ ภาษาของสมองเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ครูควรมีการสำรวจนักเรียนของ ตนเอง เพื่อหารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน และเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม เพราะสมองของ คนเรามีลักษณะเฉพาะที่ต่างกัน การรับและการจัดเก็บข้อมูลที่เข้ามาทางประสาทสัมผัสย่อมต่างกัน

บางคนสามารถรับข้อมูลได้ดีผ่านการมองเห็น หรือสัมผัสสมองจะจัดเก็บข้อมูลได้ง่ายกว่า และเกิดเป็นความจำแม่นยำ ซึ่งความต่างเหล่านี้ จะติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดและเปลี่ยนแปลงได้ยาก ฉะนั้นการวางระเบียบข้อบังคับให้คนทำงานด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งอาจส่งผลเสียมากกว่าผลดี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง

การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ใน
ชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการอ่าน

นิรันดร์ สุขปริดี (2540, หน้า 1) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือการเข้าใจ
ความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ
การขยายความ การจับใจความสำคัญและการสรุปความ

เรวดี อาษานาม (2537, หน้า 77-78) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้ การอ่าน หมายถึง
กระบวนการในการแบ่งความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกอย่างมีเหตุผล
และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ตลอดจนการพิจารณาเลือกความหมายที่ดีที่สุดขึ้นไปใช้เป็น
ประโยชน์ด้วย จะเห็นได้ว่าการอ่านไม่ใช่การรับเอาความคิดจากหนังสือที่อ่านเฉยๆ ผู้อ่านไม่ใช่ผู้รับ
แต่เป็นผู้กระทำ สรุปได้ว่าเป็นผู้ใช้ความคิดไตร่ตรองเรื่องราวที่ตนเองอ่านเสียก่อน แล้วจึงรับเอา
ใจความของเรื่องที่ตนเองอ่านไปเก็บไว้หรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป ดังนั้นหัวใจของการอ่านจึง
อยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

การอ่านในโรงเรียนประถมที่ปรากฏก็คือการที่ครูให้นักเรียนคนหนึ่งอ่านประโยค
หรือข้อความนำแล้วให้คนอื่นๆ อ่านตาม ผู้อ่านนำตั้งใจอ่านให้เสียงดังได้ยินทั่วทั้งชั้นเพื่อเพื่อนจะ
อ่านตามได้ถูก ผู้อ่านตามมีหน้าที่อ่านอย่างเดียว ตาอาจจะมองสิ่งต่าง รอบตัวหูฟังเพื่อนคุย ฯลฯ
อ่านแล้วจำไม่ได้และไม่รู้ความหมายของข้อความที่อ่าน ถ้าวิเคราะห์ตามความหมายข้างต้นแล้ว
ลักษณะแบบนี้ยังไม่เรียกว่าอ่านได้อย่างสมบูรณ์

การที่คนเราจะอ่านหนังสือได้เร็วหรือช้าขึ้น องค์ประกอบอย่างหนึ่งของการอ่านคือ
การเคลื่อนไหวสายตาในการอ่านและความเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ ในการอ่านจะต้องมีการฝึก
อยู่เสมอและถูกต้องตามวิธีการด้วย

ความเข้าใจความหมายของการอ่านมีความหมายต่างๆ กัน เมื่อเอ่ยถึงการอ่านต้องม
ความเข้าใจมาเกี่ยวข้องคือ เข้าใจในถ้อยคำที่อ่าน เช่น ถ้ามีเด็กเห็นคำว่า กา แล้วเปล่งเสียงว่า กา
ก็เข้าใจว่าเป็นการอ่าน เช่นนี้เป็น การเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะเด็กอาจไม่เข้าใจ กา ที่เปล่งเสียงออกมา
หมายถึง นกชนิดหนึ่งที่มีสีดำ ร้อง กา กา กา หรืออาจหมายถึง กาที่ใช้ในการดื่มน้ำ หรืออาจไม่เข้าใจ
ทั้งสองความหมายก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงยังไม่เรียกว่าการอ่าน แต่เป็นเพียงการเปล่งเสียงเท่านั้น
ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนควรเข้าใจกับความหมายของการอ่าน ถ้าเป็นการอ่านที่ต้องเข้าใจความหมายของ
คำ ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องและสรุปเรื่องให้ถูกต้อง

ประทีป วาทิกทินกร (2542, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ การรับรู้ข้อความในข้อเขียนของตนเอง และของผู้อื่น รวมทั้งการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารต่างๆ เช่น เครื่องหมายจากร และเครื่องหมายที่แสดงในแผนภูมิต่างๆ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อื่นสามารถบอกความหมายได้

วรรณิ โสมประยูร (2544, หน้า 121) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านคือความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน์ (2547, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ การบริโภคมโนทัศน์ที่ถูกเขียนออกมาเป็นตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ โดยมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เริ่มจาก “แสง” ที่ถูกสะท้อนมาจากตัวหนังสือ ผ่านเลนส์นัยน์ตาและประสาทตา เข้าสู่เซลล์สมองไปเป็นความคิด (Idea) ความรับรู้ (Perception) และความจำ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 95-96) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายส่วน ดังนี้

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกระบวนการ หมายถึง ลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวข่าวสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ หมายถึง การสอนอ่านจะต้องเข้าใจหลักจิตวิทยาพัฒนาการทางภาษาของเด็กแต่ละวัย จัดสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็ก

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ หมายถึง การสอนอ่านจะต้องเข้าใจเสียงฐานที่เกิดเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เข้าใจหลักภาษาและการใช้ภาษา เพื่อนำหลักการเหล่านั้นมาสอนอ่านและเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาทางการศึกษา หมายถึง การนำหลักจิตวิทยามาใช้ทางการศึกษา เช่น ความพร้อมของการอ่าน ความสนใจ แรงจูงใจ การเสริมแรง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาการจัดกิจกรรมการอ่าน

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษา หมายถึง การรู้จักเลือกวิธีสอนอ่านที่เหมาะสมกับวัย และระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามขั้นพัฒนาการ เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านการจำและการลืม หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจำเรื่องและเก็บไว้ในสมอง ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็สามารถเล่าได้ถูกต้อง แต่การที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ก็จะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ อีกทั้งสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ ออกจากกันได้ อีกประการหนึ่งการที่ผู้อ่านจะจำเรื่องได้มากหรือน้อยนั้นยังขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องนั้นอีกด้วย

สรุปความหมายของการอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องที่อ่าน และเรื่องที่อ่านมีความสำคัญต่อประเทศชาติและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ผู้ที่อ่านมากนอกจากได้รับความรู้อย่างกว้างขวางแล้ว ยังทำให้ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านนั่นเอง

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ ที่ใช้สื่อความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2544, หน้า 121-123) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือมีผลต่อผู้อ่าน 2 ประการ คือ ประการแรก อ่านแล้วได้ “อรรถ” ประการที่สอง อ่านแล้วได้ “รส” ถ้าผู้อ่านสำนึกอยู่ตลอดเวลาถึงผลสำคัญของสองประการนี้ ย่อมจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสมอ การอ่านมีความสำคัญต่อทุกคนทุกเพศทุกวัยและทุกสาขาอาชีพ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด การเขียน ทั้งในด้านการกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านสามารถช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้ความมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้ประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรืออภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น อ่านศิลาจารึก ประวัติศาสตร์เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังรู้จักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543, หน้า 2) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีซึ่งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่าน เพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545, หน้า 2) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง ซึ่งมีอยู่ในทรัพยากรสารสนเทศทุกประการ โดยเฉพาะความอยากรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ

สรุปความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

การอ่านแจกลูกสะกดคำ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 97-99) ได้อธิบายความหมายของการแจกลูก มีความหมาย 2 นัย คือ

นัยแรก หมายถึง การแจกลูกในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กค และกบ การแจกลูกจะเริ่มต้นการสอนให้จำ และออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อน จากนั้นจะเริ่มแจกลูกในมาตราแม่ ก กา จะใช้การสะกดคำไปที่ละคำไล่ไปตามลำดับของสระ แล้วจึงอ่านโดยไม่

สะกดคำ จึงเรียกว่าแจกลูกสะกดคำ แล้วอ่านคำในมาตราตัวสะกดทุกมาตราจนคล่อง จากนั้นจะอ่านเป็นเรื่องเพื่อประยุกต์หลักการอ่านนำไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่องอย่างหลากหลาย

นัยสอง หมายถึง การเทียบเสียง เป็นการแจกลูกวิธีหนึ่ง เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้วให้นำรูปคำมาแจกลูกโดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้าน สูตรของคำ คือ ให้เปลี่ยนพยัญชนะต้น เช่น ก้าน บ้าน ร้าน ล้าน ค้าน เป็นต้น หลักการเทียบเสียง มีดังนี้

1. อ่านสระเสียงยาวก่อนสระเสียงสั้น
2. นำคำที่มีความหมายมาสอนก่อน
3. เปลี่ยนพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะเสียงท้าย
4. นำคำที่อ่านมาจัดทำแผนภูมิการอ่าน เช่น

กา มา พา ลา ยา คำ ม้า ช้า

ล้า น้ำ บ้าน ก้าน บ้าน ร้าน ค้าน

วิธีอ่านจะไม่สะกดคำให้อ่านเป็นคำตามสูตรของคำ เช่น อ่าน กา สูตรของคำ คือ -า นำพยัญชนะมาเติมและอ่านเป็นคำ เช่น ยา ทา หานา ตา อา

การสอนแบบการแจกลูกสำหรับนักเรียนแรกอ่าน (ชั้น ป.1 และ ป. 2) มีหลักการสอนดังนี้

1. เริ่มจากสระที่ง่ายที่สุดคือ สระ -า
2. ใช้แผนผังความคิดแจกลูก โดยเลือกคำที่มีความหมายก่อน
3. ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำและทำความเข้าใจความหมาย
4. นำคำจากแผนผังความคิดมาแต่งประโยค
5. อ่านประโยคที่แต่ง
6. เขียนประโยคที่แต่ง

สรุป การแจกลูก ในรูปแบบเช่นนี้ สามารถที่จะแจกต่อไปได้อีก เช่น แจกสระ -เ- แ- โ- ใ- ไ- -า ฯลฯ และนำมาแต่งประโยคโดยการบูรณาการกับคำที่ประสมกับสระอื่น ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปแต่งประโยคที่ยากและซับซ้อนขึ้นได้ เพราะเป็นการเรียนจากเรื่องที่ง่ายไปสู่เรื่องที่ยากและยังได้ให้ความหมายของการสะกดคำ ดังนี้

การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำจะต้องให้นักเรียนสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่าน การสอนอ่านสะกดคำพร้อมกับการเขียน ครูต้องให้อ่านสะกดคำแล้วเขียนคำไปพร้อมกัน การสอนสะกดคำโดยการนำคำที่มีความหมายมาสอนก่อน เมื่อสะกดคำจนจำได้แล้วจึงแจก

คำ เพราะการสะกดคำจะเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่โดยเริ่มจากคำง่ายๆ แล้วบอกทิศทางการออกเสียงแล้วแจกคำโดยเปลี่ยนพยัญชนะต้น

เรวดี อาษานาม (2537, หน้า 83 - 84) ได้อธิบายถึงการอ่านสำหรับเด็กที่ยังไม่เรียนหนังสือให้สามารถอ่านและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดหรือคำพูดออกมาเป็นตัวหนังสือ นับตั้งแต่เริ่มมีการสอนหนังสือไทยจนถึงปัจจุบัน ได้กล่าวถึง การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ ดังนี้ คือการสอนที่ถือว่าคำประกอบด้วยรูปและเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ฯลฯ เวลาสอนอ่านแทนที่จะอ่านเป็นคำๆ มีความหมายเลยที่เดียว ก็ต้องไล่พยัญชนะสระ ฯลฯ ให้ออกเสียงได้ถูกต้องเป็นคำๆ อีกทีหนึ่ง เป็นการช่วยให้อ่านคำได้ เพราะผู้อ่านรู้จัก พยัญชนะ สระ ตัวสะกด แล้วช่วยพาไป เช่น จาน นักเรียนสะกดคำว่า จอ -า - จา - จา - นอ - จาน หรือ จ -า - น - จาน บ้าน นักเรียนสะกดคำว่า บ -า - บา - บา - น - บาน หรือ บาน - ะ - บ้าน

วิธีนี้ช่วยให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่งๆ เพื่อจะได้ออกเสียงได้ชัดเจน และเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง

การอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อทุกคนที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สมควร น้อยเสนา (2549, หน้า 21 - 22) ได้สรุปความสำคัญของการอ่าน ดังนี้ ความสำคัญของการอ่านจะเป็นสิ่งที่ช่วยมนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น มี 4 ประการ คือ

1. ช่วยในการเรียนรู้
2. เสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ
3. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน
4. องค์ประกอบพื้นฐาน

ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จทางการอ่านมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ วุฒิภาวะ อายุ เพศ ประสบการณ์ สมรรถวิสัย ความบกพร่องทางร่างกาย และการงูใจ

การเขียน

ความหมายของการเขียน

การสอนเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะในการเขียนเขียนได้ถูกต้องสวยงาม สื่อความหมายได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียนและนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2550, หน้า ภาคผนวก 2/8) ได้ให้ความหมายการเขียนว่าหมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการ โดยการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา และตรงตามเจตนาของผู้เขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544, หน้า 139) ให้ความหมายของการเขียนว่าเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้เข้าใจได้ เพราะการเขียนเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาสี่ปี่ จากความหมายของการเขียนดังกล่าว ทำให้มองเห็นความสำคัญของการเขียนว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่นนักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนเพื่อเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรม การค้าประกัน เป็นต้น

การสะกดคำเป็นสาขาหนึ่งของการเขียนและเป็นทักษะที่สำคัญทางภาษาที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของมนุษย์ซึ่ง ไพฑูลย์ มูลติ (2546, หน้า 25) ได้อธิบายความหมายของการเขียนสะกดคำ คือการจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

การเขียนสะกดคำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในปัจจุบัน เพราะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เขียน อ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้แจ่มชัดและมีความมั่นใจในการเขียนทำให้ผลงานที่เขียนมีคุณค่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาของบุคคลนั้นอีกด้วย

ปัญหาของการเขียน

การเขียนสะกดคำ เป็นปัญหาที่สำคัญของนักเรียนและครูสอนภาษาไทยเป็นอย่างมาก และจากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมี ดังนี้

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533, หน้า 31-33) ได้อธิบายถึงปัญหาในการสอนเขียนมีหลายลักษณะดังนี้

1. การเขียนพยัญชนะ สระและคำไม่ได้ มักเป็นนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. การสะกดคำผิด เช่น วางวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ คำพ้องเสียง เขียนคำที่ใช้ตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดผิด เขียนคำที่มีตัวการันต์ผิด คำที่สระเสียงสั้นและเสียงยาวเขียนสลับกัน เขียนคำควบกล้ำผิด เขียนพยัญชนะบางตัวในคำเบียดกัน บางตัวห่างออกไป และเขียนคำที่มาจากภาษาต่างประเทศผิด
3. เว้นวรรคตอนย่อหน้าไม่ถูกต้อง
4. ใช้คำไม่เหมาะสม นำภาษาพูดมาใช้เป็นภาษาเขียน
5. เขียนคำที่ใช้อักษรย่อไม่ถูกต้อง
6. ลำดับความคิดในการเขียนไม่ได้
7. ลายมืออ่านยาก
8. ไม่มีความคิดในการเขียน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญของการเขียนสะกดคำผิดขึ้นอยู่กับครูผู้สอนตัวนักเรียนเองและวิธีการสอนของครู ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงปัญหาเหล่านั้นเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการสอนเขียน

การเขียนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อความหมาย อย่างหนึ่งของมนุษย์สามารถตรวจสอบได้และคงทนถาวร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

เรวดี อาษานาม (2537, หน้า 151) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้ คือ เด็กที่มีความสามารถในการอ่านและประสบความสำเร็จในการเขียนมาก จะมีจินตนาการในการใช้ภาษาได้ดี เพราะได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่างๆ ที่อ่านพบ โดยปกติครูมักสอนให้เด็กอ่านได้ก่อนจึงให้เขียนคำที่ตนอ่านได้แต่ทักษะในการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เด็กจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมโดยฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มทักษะการเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยให้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายากและให้สัมพันธ์กับการพูดและอ่าน

จุดมุ่งหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2549, หน้า 103) ได้อธิบาย จุดมุ่งหมายการสอนภาษาไทย ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนหรือเข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้พัฒนางอกงามขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้การเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอนถูกต้อง
4. เพื่อให้รู้จักภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิด แล้วจัดบันทึก สรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
6. เพื่อให้สามารถสังเกตจดจำและเลือกเพี้ยนถ้อยคำหรือสำนวนโวหารให้ถูกต้อง
7. เพื่อให้มีทักษะการเขียนประเภทต่างๆ
8. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
9. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้และอื่นๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นาří สันตินามชัย (2560) การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน พบว่า สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 65

ประกาย ว่องวิกรณ์ และ พรพรรณ เทียมทัน (2558) ผลการสอนตาม แนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีความสามารถในการอ่านจับใจ ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ดับ.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยอยู่ในระดับดีมาก

มธุรดา ทาช้าง (2554) ได้ศึกษา การสอนอ่านจับใจความตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถทางการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปิ่นสร้อยแผลส่ววิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ ตามแนวการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีความสามารถทางการเขียนสรุปความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

บุญทริกา ภูมิผักแว่น (2553) ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิด โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิด โดยใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.51/82.66 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่าน การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต้องการที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่กำหนดให้จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น 2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7127 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.27นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความมั่นใจในตนเอง หลังจากเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียนด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อัญชลี เฟื่องฟูชาติ (2552) ศึกษา การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า หลังการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรอุมา อินฟูล่า (2550) ศึกษา การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นบทเรียนเสริมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย ตามทฤษฎีการทำงานของสมอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนเรื่องประโยคภาษาไทยโดยใช้บทเรียนเสริมจากนิทานพื้นบ้านมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมี ขั้นตอนของกิจกรรมตามทฤษฎีการทำงานของสมอง มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นบทเรียนเสริมสูงกว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อน เรียน และคะแนนเฉลี่ยจากใบกิจกรรมแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการทำงานของสมองพบว่า นักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินและมีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่หวะวิทยา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ผู้ศึกษามีการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแม่ะวิทยา อำเภอดิน จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

2. แบบวัดทักษะการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 การเขียนคำ จำนวน 15 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชา ในเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ แบบแผนของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้อง

1.3 ศึกษาแนวคิดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ขั้นตอนการสอนอ่านและการสอนเขียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.4 วิเคราะห์คำพื้นฐานจากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิตภาษาพาที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นคำประสมพยางค์กับ สระประสม สระเกิน วรรณยุกต์ และตัวสะกด ได้แก่ สระอำ เอา เอะ แอะ เอีย เอือ อย่างละ 10 คำ นำไปให้นักเรียนเขียนตามคำบอก จากนั้นคัดเลือกคำที่นักเรียนเขียนผิดมากที่สุด สระละ 5 คำ รวมทั้งหมด 30 คำ แล้วนำไปกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เรารู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระเอะ เตะไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แทะคำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอีย เปียคู่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอือ เรือพาย

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำ ในประเด็นต่อไปนี้

1.6.1. ปรับใบกิจกรรมสำหรับฝึกการเขียน ควรออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ลักษณะใบกิจกรรมควรเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนจะคุ้นเคยกับลักษณะของงาน

1.6.2. บัตรภาพที่ใช้ควรเลือกภาพที่สื่อความหมายของคำได้อย่างชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- + 1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่นั้นสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่นั้นสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ
- 1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่นั้น ไม่สอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

นำผลประเมินความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์คะแนน ความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (ฤตินันท์ สมุทร์ทัย, 2558, หน้า 112) จากการประเมิน พบว่า มีความ สอดคล้อง โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ดังภาคผนวก ง หน้า 104–115

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านท่าช้าง จำนวน 8 คน ได้ปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่อไปนี้

1.8.1. ขึ้นอุปกรณ์ การทำกิจกรรม Brain gym ครูผู้สอนต้องทำท่าทางให้ นักเรียนดูก่อน แล้วฝึกท่าทางให้คล่อง จากนั้นแล้วค่อยนำมาทำท่าประกอบกับเพลง ท่าทางท่าควรทำ จากท่าง่ายๆ แล้วค่อยเพิ่มลูกเล่นอื่นๆให้ซับซ้อนขึ้น

1.8.2. ขึ้นเรียนรู้ ในส่วนของการท่องรหัสช่วยจำ มีเพิ่มในส่วนของการ แสดงท่าทางประกอบ การท่องรหัสช่วยจำ เพื่อให้นักเรียนจำได้ง่ายขึ้น

1.8.3. ขึ้นนำไปใช้ ในส่วนของการสร้างชิ้นงานที่มีการใช้อุปกรณ์ เช่น กรรไกร นักเรียนบางคนยังไม่ชำนาญในการใช้งานอุปกรณ์ ครูควรช่วยดูแลเป็นพิเศษ

1.9 หลังจากปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับ กลุ่มเป้าหมาย

2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน และเขียนคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.3 เลือกคำที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำ จากแผนการ จัดการเรียนรู้ จำนวน 30 คำ เพื่อสร้างแบบวัดทักษะการอ่านและการเขียนคำ

- 2.4 นำคำจำนวน 30 คำ มาคัดลอกคำ โดยนำคำมาจับฉลากจำนวน 15 คำ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบการอ่านและเขียนคำของนักเรียน
- 2.5 สร้างแบบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 ข้อ
- ตอนที่ 2 การเขียนคำ จำนวน 15 ข้อ
- 2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณา ไม่พบประเด็นแก้ไข
- 2.7 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณลักษณะของแบบทดสอบและพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง จุดประสงค์ เนื้อหา
- + 1 หมายถึง เมื่อมั่นใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์
- 0 หมายถึง เมื่อไม่มั่นใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์
- 1 หมายถึง เมื่อมั่นใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์
- นำผลประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ และวิเคราะห์คะแนนความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (ฤตินันท์ สมุทรทัย, 2558, หน้า 112) จากการประเมิน พบว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ดังภาคผนวก ง หน้า 116
- 2.8 นำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำ โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน รวมจำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง
2. ทดสอบหลังเรียนรู้ด้วยแบบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 การเขียนคำ จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การผ่านร้อยละ 60 นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน และเพื่อศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

2. ผลการศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ได้ผลดังนี้

ได้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง โดยวิเคราะห์คำพื้นฐานจากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นคำประสมพยางค์กับ สระประสม สระเกิน วรรณยุกต์ และตัวสะกด ได้แก่ สระอำ เอา เอะ เอีย เอื้อ อย่างละ 10 คำ นำไปให้นักเรียนเขียนตามคำบอก จากนั้นคัดเลือกคำที่นักเรียนเขียนผิดมากที่สุด สระละ 5 คำ รวมทั้งหมด 30 คำ แล้วนำไปกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้ คำที่ประสมสระอำ ได้แก่ คำว่า คำ ถ้า น้ำ รา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เรา รู้ คำที่ประสมสระเอา ได้แก่ เอา เข้า เท้า เหา เหล้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระเอะ เตะไป คำที่ประสมสระเอะ ได้แก่ เข้ม เช็ด เย็น เล็บ

เห็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แทะคำ คำที่ประสมสระแอะ ได้แก่ แจ้ง แทะ แะ

แอะ แะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอ็ย เป็ยคู่ คำที่ประสมสระเอ็ย ได้แก่ เขียน เท็ย เรียน
เล็ย เล็ยง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอือ เือพาย คำที่ประสมสระเอือ ได้แก่ เชือก เนื้อ เพื่อน
เลือค เลือ

ซึ่งในแต่ละแผน ได้กำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน และสื่อที่ใช้
ดังรายละเอียดดังนี้

รายละเอียดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบ เกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐาน
ภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน โดยผ่านขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับ
กระบวนการทำงานของสมอง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นอุ่นเครื่อง ขั้นการเรียนรู้ ขั้นฝึก ขั้นสรุป
และขั้นนำไปใช้

2. นักเรียนทำ Brain Gym ประกอบ เพลง จับปุดำ

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระอำ จากสื่อห้องเรียนคุณภาพ DLIT (Distance
Learning Information Technology) <https://www.youtube.com/watch?v=1vsOYrHX8F0>

2. นักเรียนร้องเพลงสระอำ ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระอำ นักเรียนได้ยิน
คำสระอำ คำใดบ้างในเพลงที่ได้ฟัง (คำตอบ: คำ จำ คำ นำ น้ำ คำ คำ ถ้ำ) ให้นักเรียนยกมือตอบทีละ
คน ระหว่างนั้นครูเขียนคำที่นักเรียนบอกลงบนกระดานด้วย นักเรียนคนใดบอกคำได้มากที่สุด
เป็นผู้ชนะ

4. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนบนกระดานตามครูทีละคำ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตคำสระอำ
ที่ครูเขียนลงบนกระดาน ว่ามีสิ่งใดที่เหมือนกัน ในคำเหล่านั้น ซึ่งก็คือรูปของสระอำนั่นเอง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระอำ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “หยาดน้ำค้างคู่สระอำ”
เรียกว่า “อำ”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอบัตรคำสระอำ และบัตรภาพประกอบคำ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สี่คำ) สระ (สีแดง) วรรณยุกต์ (สีเขียว) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

คอ – วอ – อำ – ควา – ไม้เอก – ควา

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง

3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระอำ ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้ โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระอำ โดยการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ ฉายบทร้องเล่น เรื่อง “ตาสีกะตาขำ” จากนั้นให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยสระอำจากบทร้องเล่น นักเรียนคนไหนบอกคำสระอำได้จำนวนหลายคำ และเร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำกิจกรรมเคลื่อนไหว ประกอบเพลง สระอำ โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. นักเรียนเล่นเกมใบ้คำ โดยครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียน 1 คน มาใบ้คำ ซึ่งคำที่จะให้นักเรียนเล่นเกมนั้นจะเป็นคำที่ประสมด้วยสระอำ เริ่มจากครูกระซิบคำให้นักเรียนที่ออกมาใบ้คำฟัง ให้ใบ้คำให้เพื่อนตอบให้ถูก โดยจะการแสดงท่าทางผ่านทางร่างกาย ให้ใช้วิธีไหนก็ได้ แต่ห้ามเปล่งเสียงหรือสะกดคำให้เพื่อนฟัง และเน้นย้ำคำตอบต้องเป็นคำที่ประสมด้วยสระอำ โดยแบ่งทีมเป็น 2 ทีม แข่งขันกันตอบ ทีมไหนได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ โดยคำที่ใช้ในการใบ้คำ จำนวน 5 คำ ได้แก่ ควา คำ ถ้ำ น้ำ รา

2. ครูเฉลยคำที่นำมาเล่นเกมใบ้คำ ให้นักเรียนดูคำและภาพ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในความหมายของคำนั้นๆ

3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ รูปสระอำ คือ “หยาดน้ำค้างคู่สระอา” เรียกว่า “อำ”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระอำให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือ ทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้นเขียนคำลงในสมุดบันทึก

2. จากนั้นนักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระอำ ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระอำคลอเบาๆ ให้นักเรียนฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจง ให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระอำร่วมกัน โดยเขียนพยัญชนะ ตามด้วยสระอำ โดยเริ่มเขียนจากตัวหยาดน้ำค้าง เขียนสระอำ ตามหลังพยัญชนะ และตามด้วยวรรณยุกต์วางไว้บนตัวหยาดน้ำค้าง

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำการ์บัตรคำ การ์บัตรภาพ สระอำ ลงในบัตรการ์ด โดยให้นักเรียนคิดคำที่ประสมด้วยสระอำใหม่ ซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย โดยเขียนคำ และ วาดภาพลงในบัตร เมื่อเสร็จแล้วนำบัตรคำ บัตรภาพไปคละรวมกัน เกมจับคู่คำสระอำ และนำผลงานคิดแสดงโชว์บนบอร์ดผลงานในห้องเรียน

สื่อที่ใช้

1. เพลง จัปปุคำ
2. คลิปวิดีโอเพลงสระอำ
3. บัตรคำ
4. บัตรภาพ
5. บทร้องเล่น “ตาสีกะตาขำ”
6. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้

7. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอา จำได้

8. การ์ดบัตรคำ การ์ดบัตรภาพ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สระอา จำได้ พบว่า นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ขั้นตอนการอุ่นเครื่อง นักเรียนยังไม่สามารถทำกิจกรรม Brain gym ได้อย่างคล่องแคล่ว ครูต้องสาธิตทำทางให้นักเรียนดูก่อน จากนั้นค่อยๆฝึกให้นักเรียนทำตามทีละท่า และร้องเพลงประกอบตามเมื่อนักเรียนทำท่าทางคล่องแล้ว

ขั้นเรียนรู้ จากการดูคลิปวิดีโอเพลงสระ นักเรียนยังจับคำที่ฟังจากเพลงที่ฟังไม่ได้ ยังตอบคำจากประสบการณ์ของตนเองซึ่งไม่ได้มาจากเพลงที่ฟัง ครูต้องเน้นย้ำให้นักเรียนฟังเพลงให้ดี แล้วเลือกคำสระอาที่นักเรียนได้ยินจากบทเพลงมาตอบ ขึ้นนำไปใช้ การทำการ์ดบัตรภาพ บัตรคำ นักเรียนคิดคำได้แต่ยังวาดภาพประกอบคำสื่อความหมายยังไม่ตรงตามความหมายของคำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เรารู้

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำ Brain Gym ประกอบ เพลง เต่า เอ๋ย เต่า

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระเอา จากสื่อ DLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=LFLjsAGnxCs>

2. นักเรียนร้องเพลงสระเอา ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระเอา นักเรียนได้ยินคำสระเอา คำใดบ้างในเพลงที่ได้ฟัง (คำตอบ: เต่า เต่า เหล่า เล่า เมา เมา เร้า เรา เจ้า เจ้า) ให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน ระหว่างนั้นครูเขียนคำที่นักเรียนบอกลงบนกระดานด้วย นักเรียนคนใดบอกคำได้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ

4. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนบนกระดานตามครูทีละคำ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตคำสระเอาที่ครูเขียนลงบนกระดาน ว่ามีสิ่งใดที่เหมือนกันในคำเหล่านั้น ซึ่งก็คือรูปของสระเอานั้นเอง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระอา โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ - อา” เรียกว่า “เอา”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอคำสระเอา และรูปภาพประกอบ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สีคำ) สระ (สีแดง) วรรณยุกต์ (สีเขียว) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

ขอ – เอา – เขา – ไม้เอก – เขา

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง

3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระเอา ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอา เรารู้ โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอา โดยเริ่มอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยวัดความสามารถทั้งนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ทำกิจกรรมกลุ่ม เล่นเกมแข่งขัน “ตอบได้ ตอบมาเลย” ประสมคำสระเอา โดยครูยกบัตรตัว พยัญชนะ วรรณยุกต์ และให้นักเรียนประสมเป็นคำสระเอา กลุ่มไหนบอกคำสระเอาได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำกิจกรรมเคลื่อนไหว ประกอบเพลง สระเอา โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยวัดความสามารถทั้งนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ทำกิจกรรมกลุ่ม แข่งขันต่อจิกซอร์ คำสระเอา จำนวน 5 คำ ได้แก่ เขา เข้า เท้า เหา เหล้า นำคำที่ต่อเสร็จแล้วไป ติดบนกระดาน กลุ่มใดเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ

2. จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านคำที่ติดบนกระดานให้ถูกต้อง

3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ รูปสระเอา คือ “เอ - อา” เรียกว่า “เอา”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระเอาให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียน เขียนคำตามทีละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้ นิ้วมือ ทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้น เขียนลงในสมุดบันทึก

2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอา เรา รู้ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอา ระหว่างทำ ใบงานครูเปิดเพลงสระเอาคลอเบาๆ ให้นักเรียนฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่ กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอา เรา รู้ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจ ใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึก คะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระเอาร่วมกัน โดยเขียนเริ่มเขียนสระเอก่อน พยัญชนะอยู่ตรงกลาง ตามด้วยสระอา ตัววรรณยุกต์ วางไว้บนพยัญชนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำสมุดเล่มเล็ก คำสระเอา โดยให้นักเรียนคิดคำใหม่ทีละประสมด้วยสระเอา โดยจะต้องเป็นคำที่มีความหมาย เช่น เมา เผา เภา ฯลฯ

สื่อที่ใช้

1. เพลง เต่า เอ๊ย เต่า
2. คลิปวิดีโอ เพลงสระเอา
3. บัตรภาพ
4. บัตรคำ
5. จิกซอว์ คำสระเอา
6. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอา เรา รู้
7. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอา เรา รู้
8. สมุดเล่มเล็ก

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สระเอา เราพบว่า ชั้นเรียนรู้นักเรียนให้ความร่วมมือ และสนใจในการแข่งขันต่อจิ๊กซอว์ และสามารถทายคำสระเอาจากภาพที่ต่อจิ๊กซอว์ได้ถูกต้อง ในส่วนของขั้นนำไปใช้ การทำชิ้นงานสมุดเล่มเล็ก คำสระเอาของนักเรียนยังทำได้ไม่สมบูรณ์มากนัก เขียนตัวหนังสือขนาดเล็ก นักเรียนยังคิดสร้างคำใหม่ไม่ได้ นักเรียนเขียนคำซ้ำกัน ไม่มีความหลากหลาย คัดลอกคำจากที่ครูสอน จากเพื่อน คำที่เขียนยังไม่สื่อความหมาย ครูแนะนำให้นักเรียนลองแก้ไขคำใหม่ และลองฝึกประสมคำกับพยัญชนะตัวอื่นๆ เพื่ิม่วรรณยุกต์ให้ได้คำใหม่ที่หลากหลาย ส่งผลทำให้ทำชิ้นงานเสร็จช้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระเอะ เตะไป

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำ Brain gym ประกอบ เพลง อยากรักกินไข่พะโล้

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระเอะ จากสื่อ DLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=4ZcPg0FDJwQ>

2. นักเรียนร้องเพลงสระเอะ ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระเอะ นักเรียนได้ยินคำสระเอะ คำใดบ้างในเพลงที่ได้ฟัง (คำตอบ: เกะ เด็ก เล็ก เป็ด เป็น เฝ็ด เอ็น) ให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน ระหว่างนั้นครูเขียนคำที่นักเรียนบอกลงบนกระดานด้วย นักเรียนคนใดบอกคำได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

4. ให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนบนกระดานตามครูทีละคำ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตคำสระเอะที่ครูเขียนลงบนกระดาน ว่ามีสิ่งใดที่เหมือนกันในคำเหล่านั้น ซึ่งก็คือรูปของสระเอะนั้นเอง

5. ครูยกตัวอย่างคำสระเอะ ที่เขียน แตกต่างกัน 2 คำ คือ คำสระเอะที่ไม่มีตัวสะกด และคำสระเอะที่มีตัวสะกด โดยครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่า คำสระเอะ เมื่อมีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูป โดยสระอะข้างหลัง จะกระโดดรวมตัวเป็นไม้ไต่คู้ ไปอยู่บนพยัญชนะ (สระ -ะ ใช้รูป - ี)

เตะ

เด็ก

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสระอะ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อะ” เรียกว่า “อะ” เมื่ออะ มีตัวสะกด สระอะจะแปลงร่าง เป็นไม้ไต่คู้ กระโดดขึ้นไปอยู่บนพยัญชนะ และตามหลังมาด้วยตัวสะกด

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอคำสระอะ และรูปภาพประกอบ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สีคำ) สระ (สีแดง) ตัวสะกด (สีน้ำเงิน) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามที่ละคำ

ลอ – อะ – บอ – เลียบ

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระอะ ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่าน คำสระอะ เตะไป โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระอะ โดยเริ่มอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนเล่นเกม “สร้างเพิ่ม เต็มคำ” โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสร้างคำให้มีความหมายมากขึ้น จากคำสระอะ ที่ได้เรียนมา ให้สร้างเป็นคำที่มีความหมาย เช่น เข้ม: เข้มหมุด เข้มขัด เข้มฉิดยา กลุ่มไหนบอกคำได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

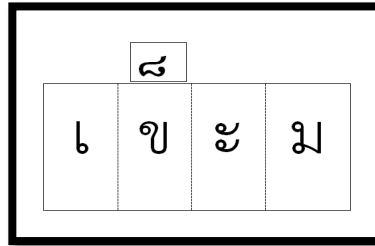
ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนเต้นเคลื่อนไหวประกอบเพลง สระอะ โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูนำบัตรคำสระอะ แปลงร่าง มาให้นักเรียนดูโดยพับช่องสระอะ ซ่อนไปไว้ข้างหลัง
พยัญชนะ แล้วให้นักเรียนทาย ว่า คำสระอะ ที่ครูให้ดูนั้น คือ
คำว่าอะไร

2. ครูยกตัวอย่างคำสระอะที่มีตัวสะกด โดยแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด จากนั้นให้นักเรียน
ออกมาเขียนรูปคำสระอะที่มีตัวสะกด บนกระดานให้ถูกต้อง

3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ สระอะ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อะ” เรียกว่า “อะ”
เปลี่ยนรูปเมื่อมีตัวสะกด เป็น เอ - ไม้ไต่คู้ (รูป เ- ี)

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระอะให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ
เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้น
เขียนคำลงในสมุดบันทึก
2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ เตะไป เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
เรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระอะ ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระอะ คลอเบาๆ ให้นักเรียน
ฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงามส่งงานตรงตาม
เวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ เตะไป โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบ
กิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระอะร่วมกัน โดยเขียนเริ่มเขียนสระเอ ก่อน
พยัญชนะ ตามด้วยไม้ไต่คู้ วางไว้บนพยัญชนะ และตามด้วยสะกด

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำบัตรคำสระอะ แปลงร่าง โดยเป็นคำที่นักเรียนคิดขึ้นเอง เป็นคำสระอะที่มีความหมายหรือวาดรูปประกอบ นำเสนอหน้าชั้นเรียน และนำผลงานไปติดบอร์ดแสดงผลงานในชั้นเรียน

สื่อที่ใช้

1. เพลง อยากกินไข่พะโล้
2. คลิปวิดีโอ เพลงสระอะ
3. บัตรภาพ
4. บัตรคำ
5. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอะ เตะไป
6. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ เตะไป
7. บัตรคำแปลงร่าง

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สระอะ เตะไป พบว่า ชั้นอ่อนเครื่อง การเดินประกอบเพลงตามจินตนาการของตนเอง นักเรียนคิดทำทางประกอบได้เอง ออกแบบทำทางเคลื่อนไหวที่เข้ากับจังหวะเพลง นักเรียนบางคนสามารถเป็นตัวแทนนำเพื่อนเดินประกอบเพลงเองได้ ชั้นการเรียนรู้ เนื่องจากสระอะ ที่นำมาสอนในแผนนี้เป็นคำที่มีตัวสะกด จึงทำให้สระนั้นเปลี่ยนรูปไปจากเดิม เมื่อครูกำหนดคำสระอะที่แตกต่างกัน นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของคำที่ประสมด้วยสระอะไม่มีตัวสะกด และคำที่ประสมสระอะที่มีตัวสะกดได้ จากนั้นเน้นย้ำในชั้นการเรียนรู้ชั่วโมงการอ่านด้วยการเรียนรู้คำสระอะ จากบัตรคำแปลงร่าง ที่ทำให้เห็นการเปลี่ยนของคำที่ไม่มีตัวสะกด กับคำที่มีตัวสะกดได้ชัดเจนทำให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น และในขั้นนำไปใช้ นักเรียนสามารถทำบัตรคำแปลงร่างของตนเองได้ และเลือกคำมาเขียนจากคำใกล้ตัวที่นักเรียนคุ้นเคย เชื่อมโยงจากคำที่นักเรียนเคยเรียน เช่น คำว่า เจ็ด เด็ก เป็ด ฯลฯ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แอะด้า

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำ Brain gym ประกอบ เพลง ฝนตกเปาะแปะ

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระแอะ จากสื่อ DLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=K02gMccozYE>

2. นักเรียนร้องเพลงสระแอะ ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระแอะ นักเรียนได้ยินคำสระแอะ คำใดบ้างในเพลงที่ได้ฟัง (คำตอบ: แอะ แอะละ แอะ แอะ ถั่วแระ แะง แะะ แอะ แอะ แอะ แอะ) ให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน ระหว่างนั้นครูเขียนคำที่นักเรียนบอกลงบนกระดานด้วย นักเรียนคนใดบอกคำได้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ

4. ให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนบนกระดานตามครูทีละคำ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตคำสระแอะ ที่ครูเขียนลงบนกระดาน ว่ามีสิ่งใดที่เหมือนกันใน คำเหล่านั้น ซึ่งก็คือรูปของสระแอะนั่นเอง

5. ครูยกตัวอย่างคำสระแอะ ที่เขียน แตกต่างกัน 2 คำ คือ คำสระแอะที่ไม่มีตัวสะกด และคำสระแอะที่มีตัวสะกด โดยครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่า คำสระแอะ เมื่อมีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูป โดยสระจะข้างหลัง จะกระโดดรวมตัวเป็นไม้ไต่คู้ ไปอยู่บนพยัญชนะ (สระแอะ ใช้รูป แอะ ๊)

แอะ

แะง

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระแอะ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “แอะ – อะ” เรียกว่า “แอะ” เมื่อแอะมีตัวสะกด สระแอะจะแปลงร่าง เป็นไม้ไต่คู้ กระโดดขึ้นไปอยู่บนพยัญชนะ และตามหลังมาด้วยตัวสะกด

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอคำสระแอะ และรูปภาพประกอบ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สีด้า) สระ (สีแดง) ตัวสะกด (สีน้ำเงิน) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

แอะ

คอ – แอะ – แอะ

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกอ่านและฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง

3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระอะ ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำสระอะ แอะคำ โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระอะ โดยเริ่มอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนจับคู่กัน เล่นเกม “หาคู่ ดูคำ” โดยมีไม้ไอศกรีม 2 ไม้ เรียงกัน เขียนคำคร่อมลงบนไม้ไอศกรีมเป็นคู่ๆ จากนั้นแยกไม้ไอศกรีมวางคละรวมกันไว้บนโต๊ะ ครูให้นักเรียนหาไม้ไอศกรีมที่เข้าคู่กัน มาวางเรียงคำจนครบทุกคู่ คู่ไหนเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำกิจกรรมเคลื่อนไหว ประกอบเพลง สระอะ โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง แอะและพะ ให้นักเรียนฟัง โดยใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ประกอบการเล่า นิทานซึ่งเป็นนิทานชุดสระเดี่ยวพาเพลิน ของ ยุติ นุชทรัพย์
2. ครูให้นักเรียนบอกคำสระอะ ที่นักเรียนได้ฟังจากนิทานแล้วครูบันทึกคำเหล่านั้นลงบนกระดานจากนั้นให้นักเรียนอ่านคำเหล่านั้นพร้อมกัน
3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ สระอะ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “แอะ – อะ” เรียกว่า “แอะ” เปลี่ยนรูป เมื่อมีตัวสะกด เป็น แอะ-ไม้ไต่คู้ (รูป แ – ๊)

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระอะให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือ ทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้นเขียนลงในสมุดบันทึก
2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ แอะคำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระอะ ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระอะ คลอเบาๆ ให้นักเรียน

ฟังด้วย เน้นย้ำ การทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ แอะคำ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระอะร่วมกัน โดยเขียนเริ่มเขียนสระอะก่อนพยัญชนะ ตามด้วยสระอะ ถ้าคำอะ มีตัวสะกดจะต้องเขียนสระอะก่อน ตามด้วยไม้ไต่คู้ วางไว้บนพยัญชนะและตามด้วยตัวสะกด

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำไม้บรรทัดอ่านคำสระอะ โดยเป็นคำที่นักเรียนคิดขึ้นเอง ซึ่งคำที่มีความหมายพร้อมวาดรูปประกอบ และนำผลงานไปติดบอร์ดแสดงผลงานในชั้นเรียน

สื่อที่ใช้

1. เพลง ฝนตกเปาะแปะ
2. คลิปวิดีโอ เพลงสระอะ
3. บัตรภาพ
4. บัตรคำ
5. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอะ แอะคำ
6. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอะ แอะคำ
7. คำบนไม้ไต่คู้
8. นิทาน เรื่อง แอะและแพะ
9. ไม้บรรทัดอ่านคำ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สระอะ แอะคำ พบว่า ชั้นเรียนรู้ในชั่วโมงการอ่าน นักเรียนให้ความสนใจในสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมา คือ นิทานสระอะ เรื่อง แอะและแพะ ที่ครูนำเล่าให้ฟัง นักเรียนตั้งใจฟังและร่วมทำกิจกรรมตอบคำถาม คำสระอะที่นักเรียนได้ยินจากนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง สามารถบอกความหมายของคำสระอะนั้นๆ ได้ถูกต้อง มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม และอธิบายลักษณะของรูปสระอะได้ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอีย เปียคู่

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำ Brain gym ประกอบ เพลง หนูมาไว้ผมเปีย

2. ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระเอีย จากสื่อ DLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=w3apFr6kVVc>

2. นักเรียนร้องเพลงสระเอีย ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระเอีย นักเรียนได้ยินอะไรบ้าง ในเพลงที่ได้ฟัง ให้นักเรียนยกมือตอบ ทีละคน ในบทเพลงนักเรียนจะได้ยิน คำว่า เอ อี โย รวมเรียกสระเอีย

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระเอีย โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อี – โย” เรียกว่า “เอีย” เมื่อเอียมีตัวสะกด สระเอียจะไม่เปลี่ยนรูป ตัวสะกดจะเขียนไว้ท้ายตัว ย

5. ครูยกตัวอย่างคำสระเอีย ที่เขียน แตกต่างกัน 2 คำ คือ คำสระเอียที่ไม่มีตัวสะกด และคำสระเอียที่มีตัวสะกด โดยครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่า คำสระเอีย เมื่อมีตัวสะกด จะไม่เปลี่ยนรูป แต่จะมีเสียงของตัวสะกดเพิ่มขึ้นมา

เอีย

เอียง

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอคำสระเอีย และรูปภาพประกอบโดยใช้บัตรคำแบบสี่แยก สีพยัญชนะ (สีคำ) สระ (สีแดง) ตัวสะกด (สีน้ำเงิน) วรรณยุกต์ (สีเขียว) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่าน สะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

เขียน

ขอ – เอีย – โย – เขียน

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง

3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำสระเอีย ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอีย เป็ยคู่ โดยให้นักเรียนมาอ่านกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอีย โดยเริ่มอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

นักเรียนเล่นเกม “ทายให้ถูก ผูกเป็นคำ” โดยเป็นปริศนาคำทายให้นักเรียนทายคำให้ถูกต้อง จำนวน 5 ปริศนา ซึ่งคำตอบจะเป็นคำที่ประสมด้วยสระเอีย

อะไรเอ๋ย ? ฉันเป็นของใช้ เอาไว้พักผ่อน
ฉันไม่ใช่หมอน ฉันมีสีขา
คำตอบ คือ เเตียง

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนเต้นเคลื่อนไหวประกอบเพลง สระเอีย โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง สามเกลอเจอเพื่อน ให้นักเรียนฟัง โดยใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ประกอบการเล่านิทาน ซึ่งเป็นนิทานเกี่ยวกับสระเอีย โดยอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟังโดยใช้น้ำเสียงและลีลาในการอ่าน นักเรียนอ่านเรื่องตามครูพร้อมกันทั้งชั้น

2. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ สระเอีย โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อี – ยอ” เรียกว่า “เอีย”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระเอียให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้นเขียนคำลงในสมุดบันทึก

2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอีย เป็ยคู่ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอีย ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระเอีย คลอเบาๆ ให้นักเรียน

ฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอีย เปียคู่ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระเอียร่วมกัน โดยเขียนเริ่มเขียนสระเอ ก่อนพยัญชนะ ตามด้วยสระอี บนพยัญชนะ ด้วย ตามท้าย ถ้าคำเอียมีตัวสะกดจะต้องเขียนต่อท้ายหลังตัว ย ส่วนวรรณยุกต์จะวางไว้บนสระอี

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนสร้างชิ้นงานคำสระเอีย ลงบนตัวแมลงเต่าทอง แล้วนำมารวมเป็นหนังสือคำสระเอีย เก็บไว้เป็นผลงานของห้องเรียน

สื่อที่ใช้

1. เพลง หนูมาไว้ผมเปีย
2. คลิปวิดีโอ เพลงสระเอีย
3. บัตรภาพ
4. บัตรคำ
5. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอีย เปียคู่
6. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอีย เปียคู่
7. ปริศนา คำทาย “ทายให้ถูก ผูกเป็นคำ”
8. นิทานสระเอีย เรื่อง สามเกลอ เจอเพื่อน
9. ชิ้นงานคำสระเอีย

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 สระเอีย เปียคู่ พบว่า นักเรียนรู้จากวิดีโอคลิปเพลงสระเอีย ช่วยทำให้นักเรียนท่องจำรูปคำสระเอียได้เร็วขึ้น ประกอบกับการทำท่าทางรหัสช่วยจำ การใช้บัตรคำแยกสี ทำให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการอ่านสะกดคำ ส่งผลให้ทำใบกิจกรรมได้ถูกต้องทุกข้อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอื้อ เรือพาย

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำ Brain gym ประกอบ เพลง กรรไกร ไข่ ผ่าไหม

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระเอื้อ จากสื่อ DLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=eo40JqcPquw>

2. นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อ ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระเอื้อ นักเรียนได้ยินอะไรบ้าง ในเพลงที่ได้ฟัง ให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน ในบทเพลง นักเรียนจะได้ยิน คำว่า เอ อือ ออ รวมเรียก สระเอื้อ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระเอื้อ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อือ – ออ” เรียกว่า “เอื้อ” เมื่อเอื้อมีตัวสะกด สระเอื้อจะไม่เปลี่ยนรูป ตัวสะกดจะเขียนต่อท้ายหลังตัว อ

4. ครูยกตัวอย่างคำสระเอื้อ ที่เขียน แตกต่างกัน 2 คำ คือ คำสระเอื้อที่ไม่มีตัวสะกด และคำสระเอื้อที่มีตัวสะกด โดยครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่า คำสระเอื้อ เมื่อมีตัวสะกด จะไม่เปลี่ยนรูป แต่จะมีเสียงของตัวสะกดเพิ่มขึ้นมา

เรือ

เรือง

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอคำสระเอื้อ และรูปภาพประกอบ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สีคำ) สระ (สีแดง) ตัวสะกด (สีน้ำเงิน) วรรณยุกต์ (สีเขียว) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

เพื่อน

พอ – เอื้อ – นอ – เพื่อน – ไม่เอก – เพื่อน

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง

3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระเอื้อ ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอื้อ เรือพาย โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอือ โดยเริ่มอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ ฉายบทร้องเล่น เรื่อง “สระเอือ” จากนั้นให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยสระเอือ จากบทร้องเล่น คนไหนบอกคำสระเอือได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนเต้นเคลื่อนไหวประกอบเพลง สระเอือ โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูนิทาน เรื่อง เหลือเชื่อ จากวิดีโอ

https://www.youtube.com/watch?v=XmG_FpV0I3I&feature=youtu.be&list=PLk8dRfvnevkFjD9quEhwZoLw9XoJUxsSB

2. จากนั้นให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยสระเอือ จากนิทานที่ได้ดู จากนั้นแยกคำสระเอือที่ไม่มีตัวสะกด และ คำสระเอือที่มีตัวสะกดลงในตารางให้ถูกต้อง

3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ สระเอือ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “เอ – อือ – ออ” เรียกว่า “เอือ”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระเอือให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้นเขียนคำลงในสมุดบันทึก

2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอือ เรือพาย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เรื่อง การเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอือ ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระเอือ คลอเบาๆ ให้นักเรียนฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอือ เรือพาย โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระเอือร่วมกัน โดยเขียนเริ่มเขียนสระเอือ ก่อนพยัญชนะ ตามด้วยสระเอือ บนพยัญชนะ ตัว อ ตามท้าย ถ้าคำเอือมีตัวสะกดจะต้องเขียนต่อท้าย หลังตัว อ ส่วนวรรณยุกต์จะวางไว้บนสระเอือ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำชิ้นงานเรือพาย สระเอือ จากนั้นให้เขียนคำที่ประสมด้วยสระเอือ ลงในเรือของตนเอง แล้วนำผลงานไปติดบอร์ดโชว์ผลงาน ในห้องเรียน

สื่อที่ใช้

1. แผนภูมิ เพลงสระเอือ
2. บัตรภาพ
3. บัตรคำ
4. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระเอือ เรือพาย
5. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระเอือ เรือพาย
6. บทร้องเล่นสระเอือ
7. นิทานสระเอือ เรื่อง เหลือเชื่อ
8. ชิ้นงานเรือพาย สระเอือ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สระเอือ เรือพาย พบว่า ชั้นเรียนรู้จากการดูวิดีโอ นิทานสระเอือ เรื่อง เหลือเชื่อ ช่วยทำให้นักเรียนได้วงคำศัพท์สระเอือมากขึ้น สามารถบอกคำสระเอือที่อยู่ในเรื่องได้ถูกต้อง

จากแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นสรุปขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง เป็นขั้นตอนการเตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ ในช่วงเวลาของการอ่าน ผู้สอนได้ใช้ กิจกรรมการบริหารสมอง Brain-gym ประกอบเพลงต่างๆ ได้แก่ เพลงจับปุดา เพลงเต่าเอ๋ยเต่า เพลงอยากกินไข่พะโล้ เพลงฝนตกเปาะแปะ เพลงหนูมาไว้มเปี้ย และเพลงกรรไกร ไข่ ผ้าไหม ส่วนในช่วงเวลาของการเขียน ใช้กิจกรรมการยืดเส้นยืดสาย การเคลื่อนไหวต่างๆ ประกอบเพลงสระ โดยให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ เป็นขั้นการเรียนรู้เนื้อหา โดยกระตุ้นความสนใจด้วยสื่อที่แปลกใหม่ ทำท่าย โดยเริ่มสอนจากสิ่งใกล้ตัว และเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาที่จะเรียน สร้างบรรยากาศให้ตื่นตัว เพลิดเพลิน และสนุกสนาน ในขั้นนี้ชั่วโมงการอ่าน ผู้สอนใช้เพลงประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ ที่มีเนื้อหาสระเดียวกันกับที่นักเรียนได้เรียน โดยครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระ จากสื่อ DLIT จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากเพลงสระที่นักเรียนได้ฟัง นักเรียนได้อินคำอะไรบ้างในเพลงที่ได้ฟัง ครูบันทึกคำที่นักเรียนได้อิน จากเพลงลงบนกระดาน จากนั้นให้สังเกตคำแต่ละคำซึ่งจะมีรูปสระเหมือนกัน แล้วร่วมกันสรุปเป็น รหัสช่วยจำรูปของสระ เช่น สระอา ท่องจำว่า “หยาดน้ำค้าง คู่ อา เรียกว่า อา” สระเอา ท่องจำว่า “เอ – อา เรียกว่า เอา” สระเอะ ท่องจำว่า “เอ – อะ เรียกว่า เอะ” สระแอะ ท่องจำว่า “แเอ – อะ เรียกว่า แอะ” สระเอีย ท่องจำว่า “เอ – อี – ยอ เรียกว่า เอีย” และ สระเอือ ท่องจำว่า “เอ – อือ – ออ เรียกว่า เอือ”

ส่วนในชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย และแตกต่างกันออกไปในแต่ละ แผน เช่น การใบ้คำ การต่อจิ๊กซอว์ บัตรคำแปลงร่าง นิทานสระ ทั้งในรูปแบบการเล่นนิทาน การดู คลิปวิดีโอ นิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสระที่เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก เป็นขั้นการฝึกอ่านและเขียนคำซ้ำๆจนเกิดความเข้าใจใน เนื้อหา โดยให้นักเรียนได้ ลงมือทำใบกิจกรรมการอ่านและการเขียน ในชั่วโมงการอ่าน จะฝึกอ่านคำโดยครูใช้สื่อ เพาเวอร์พอยต์ นำเสนอบัตรคำสระ และบัตรภาพประกอบคำ โดยใช้บัตรคำแบบสี่ แยกสี่พยัญชนะ (สีคำ) สระ (สีแดง) วรรณยุกต์ (สีเขียว) ตัวสะกด (สีน้ำเงิน) เพื่อจะได้เรียงลำดับ การอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามที่ละคำ จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านคำ ใบกิจกรรมที่ 1 โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จับคู่กัน ฝึกอ่าน ฝึกอ่านด้วย ตนเองจนคล่อง ฝึกอ่านคำกับครูทีละคน เพื่อประเมินการอ่านเป็นรายบุคคล ส่วนในชั่วโมงการเขียน จะเป็นการฝึกการเขียนคำ โดยครูเขียนคำที่ประสมด้วยสระ ให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามที่ละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยฝึกใช้นิ้วมือทดลอง เขียนบนอากาศก่อน ต่อจากนั้นฝึกเขียนคำลงในสมุดบันทึกและนักเรียนฝึกทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่องการเขียนคำของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป เป็นขั้นการสรุปความคิดรวบยอดของบทเรียนซ้ำอีกครั้ง เพื่อประเมินผลการ เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยใช้คำถาม กระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตอบ สรุปความรู้การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระนั้นๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ โดยให้นักเรียนนำความรู้ จากเรื่องที่เรียนไปสร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงานใหม่ๆ โดยผู้ศึกษาออกแบบกิจกรรมในช่วงชั่วโมงการอ่าน และชั่วโมงการเขียนที่ต่างกันออกไป เพื่อให้นักเรียนได้ใช้สมองในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง ดังเช่น

ชั่วโมงการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมหาคำใหม่ จากบทกลอน บทร้องเล่น ทำกิจกรรมกลุ่ม เล่นเกมแข่งขัน “ตอบได้ ตอบมาเลย” โดยประสมคำจากบัตรตัวพยัญชนะ วรรณยุกต์ที่ครูกำหนดให้ เกม “สร้างเพิ่มเติมคำ” สร้างคำให้มีความหมายมากขึ้น เช่น เข้ม : เข้มหมุด เข้มขัด เข้มฉิดยา เกม “หาคู่ คำ” จับคู่คำที่เขียนคร่อมลงบนไม้ไอศกรีมเป็นคู่ๆ เกม “ทายให้ถูก ผูกเป็นคำ” ซึ่งเป็นปริศนาคำนำให้นักเรียนทายคำให้ถูกต้อง สำหรับชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาได้ออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกเขียนคำที่แตกต่างออกไปจากใบกิจกรรมสำหรับฝึกทักษะการเขียน โดยเป็นการคิดคำขึ้นใหม่ ที่มีความหมายและเป็นคำที่เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี โดยผ่านการสร้างชิ้นงานต่างๆ ได้แก่ การทำการ์ดบัตรคำ การ์ดบัตรภาพ การทำสมุดเล่มเล็ก การออกแบบบัตรคำแปลงร่าง ในรูปแบบของป๊อปอัพ ไม้บรรทัดอ่านคำ ชิ้นงานตัวแมลงเต่าทอง การพับเรือพาย แล้วเขียนคำที่ประสมสระลงไป

จากการได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแม่ะวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พบข้อสังเกตดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 2 ขั้นตอนการอุ่นเครื่อง นักเรียนยังไม่สามารถทำกิจกรรม Brain gym ได้อย่างคล่องแคล่ว ขึ้นเรียนรู้ จากการดูคลิปวิดีโอสระ นักเรียนยังจับคำที่ฟังจากเพลง ไม่ได้ยังตอบคำจากประสบการณ์ของตนเองซึ่งไม่ได้มาจากเพลงที่ฟัง ในส่วนของชิ้นนำไปใช้ การทำชิ้นงานสมุดเล่มเล็ก คำสระเอา ของนักเรียนยังทำได้ไม่สมบูรณ์มากนัก เขียนตัวหนังสือขนาดเล็ก นักเรียนยังคิดสร้างคำใหม่ไม่ได้ คัดลอกคำจากที่ครูสอน จากเพื่อน การเขียนคำยังไม่มีหลากหลายทำชิ้นงานเสร็จช้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 – 4 นักเรียนสามารถเริ่มเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานได้ดีขึ้น มีความกระตือรือร้น สนใจร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน โดยเฉพาะขั้นตอนเครื่อง การทำกิจกรรม Brain gym ครูเพิ่มเติมการทำท่าทางที่ซับซ้อนมากขึ้นและเปลี่ยนการเล่นจากเล่นเดี่ยว มาเป็นเล่นคู่ ให้นักเรียนจับคู่เล่น และจากนั้นเล่นเป็นกลุ่มทั้งห้องซึ่งนักเรียนชอบมาก ขึ้นเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม และอธิบายลักษณะของสระแต่ละรูปได้ถูกต้อง ส่วนขั้นฝึก ทักษะอ่านและทักษะเขียน นักเรียนตั้งใจ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ครูให้ทำ ฝึกฝนทักษะการอ่านและเขียนตามลำดับขั้นตอนที่ครูได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ ชิ้นนำไปใช้ ก็สามารถทำชิ้นงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง ส่งงานตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 – 6 นักเรียนคุ้นเคยกับขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในทุกขั้นตอน ครูสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างลื่นไหล นักเรียนลงมือทำกิจกรรมได้เองอย่างอัตโนมัติ คิดทำทางประกอบการตัดสินใจ การเคลื่อนไหวตามจินตนาการได้เอง และเมื่อครูแจกใบกิจกรรมการฝึกทักษะการอ่านและเขียน

ก็สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยครูไม่ต้องบอก ทำงานส่งตรงตามเวลาที่กำหนดทุกคน นอกจากนั้นยังสร้างสรรค์ผลงานในขั้นนำไปใช้อย่างตั้งใจ สามารถประสมคำกับออกมาได้หลากหลาย เพิ่มขึ้นมากขึ้นจากตัวอย่าง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการสร้างสรรค์ผลงานออกมาตามแบบฉบับของตนเองได้อย่างสวยงาม

2. ผลการศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนและค่าร้อยละของทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60

นักเรียน คนที่	ผลคะแนน			ค่าร้อยละ	เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 60
	คะแนน การอ่าน	คะแนน การเขียน	คะแนน รวม		
	(15 คะแนน)	(15 คะแนน)	(30 คะแนน)		
1	14	13	27	90.00	ผ่าน
2	15	14	29	96.67	ผ่าน
3	12	15	27	90.00	ผ่าน
4	15	15	30	100	ผ่าน
5	14	15	29	96.67	ผ่าน
6	13	12	25	83.33	ผ่าน
เฉลี่ยร้อยละ	13.83	14	27.83	92.78	ผ่าน

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย หลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 60

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษาวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 27 คะแนน นักเรียนมีทักษะการอ่านดีกว่าทักษะการเขียน จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านเป็นอย่างดี โดยฝึกอ่านสะกดคำ และออกเสียงคำได้อย่างถูกต้องชัดเจน และในทักษะการเขียนคำ นักเรียนมีจุดบกพร่องในการเขียนคำเล็กน้อย ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดในการเขียนรูปวรรณยุกต์ของคำนั้นๆ

นักเรียนคนที่ 2 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 29 คะแนน จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนมีทักษะการอ่านดี มีความตั้งใจในการทำกิจกรรมการฝึกทักษะการอ่าน พฤติกรรมที่ผู้ศึกษาพบซึ่งเป็นจุดเด่นของนักเรียนคนนี้คือ ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นการเรียนรู้ที่ 5 ขึ้นนำไปใช้ พบว่านักเรียนสามารถคิดสร้างสรรค์คำใหม่ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมสร้างเพิ่ม เต็มคำ ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ชนะในกิจกรรม นักเรียนสามารถคิดสร้างคำที่มีความหมาย คิดคำได้มากกว่าเพื่อนๆ คิดออกมาได้อย่างรวดเร็วและพบว่าเป็นคำที่มีความหมาย ถูกต้อง

นักเรียนคนที่ 3 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 27 คะแนน มีทักษะการเขียนดีกว่าทักษะการอ่าน ซึ่งนักเรียนเขียนคำซึ่งจัดเรียงการเขียนพยัญชนะ สระ วางรูปวรรณยุกต์ ตัวสะกดเขียนออกมาให้เป็นคำได้อย่างถูกต้อง ในส่วนของทักษะการอ่าน พบว่ามีข้อบกพร่องในการออกเสียงคำ มีวรรณยุกต์กำกับ เช่น เข้า อ่านว่า เข้า, เข้า อ่านว่า เข้า โดยไม่ได้ดูรูปคำอย่างละเอียดแล้วรีบเปลี่ยนเสียงออกมา

นักเรียนคนที่ 4 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 30 คะแนนซึ่งได้คะแนนเต็ม นักเรียนมีความสามารถทางภาษาไทยดี สามารถอ่านออกเสียงคำได้ดี สังเกตจากการออกเสียงคำเมื่ออ่านพร้อมกันทั้งห้อง นักเรียนอ่านคำได้ชัดเจน อ่านเสียงดังฟังชัด ชัดถ้อยชัดคำ มีความมั่นใจในการอ่าน รวมถึงการกล้าตอบคำถาม และสามารถคิดสร้างคำใหม่ๆ ได้ โดยเชื่อมโยงคำจากประสบการณ์ของตนเอง สามารถอธิบายความหมายของคำที่ครูนำมาสอนอ่านและเขียนได้ สร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงานการเขียนออกมาได้อย่างถูกต้อง สวยงาม

นักเรียนคนที่ 5 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 29 คะแนน นักเรียนมีทักษะการเขียนคำสูงกว่าทักษะการอ่านเล็กน้อย ทักษะการเขียน นักเรียนเขียนคำได้ถูกต้องทุกคำ ตัวหนังสือสวย เขียนด้วยลายมือตัวบรรจง ทำชิ้นงานทุกชิ้นออกมาสวยงาม ส่วนทักษะการอ่านมีความตั้งใจฝึกทักษะการอ่านเป็นอย่างดี ทำให้อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ชัดเจน โดยเฉพาะอ่านออกเสียงคำ ร ล ได้อย่างชัดเจน

นักเรียนคนที่ 6 ได้คะแนนผลการอ่านและเขียน รวม 25 คะแนน มีทักษะการอ่านและการเขียนต่ำกว่าเพื่อนในชั้นเรียน จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนมักไม่รอบคอบเวลาอ่านคำ การกวาดสายตาในการอ่าน การเปล่งเสียงอ่านไปพร้อมกับเพื่อนนักเรียนมักจะเหม่อลอย ในระหว่างที่ครูสอน ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด กระตุ้นให้อ่านและเขียน แต่มีจุดเด่นในส่วนของการทำกิจกรรมการร้องและเต้น ซึ่งนักเรียนทำได้ดีมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน และเพื่อศึกษาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแม่ะวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง และแบบวัดทักษะการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 2 การเขียนคำ จำนวน 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ การผ่านร้อยละ 60 นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง สามารถพัฒนาการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนได้
2. นักเรียนมีทักษะทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยหลังจากที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 60

อภิปรายผล

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน พบว่านักเรียนมีทักษะในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ

60 ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ผู้ศึกษาได้มีการเตรียมการสอนและออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีระบบ ส่งผลให้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ ดังที่ สำลี รักสุทธี (2553, หน้า 153-157) กล่าวไว้ว่า หากลวืเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร และทันสมัย โดยใช้ทักษะกระบวนการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงไม่มีวิธีการจัดกิจกรรมใดวิธีที่สุดในโลก แต่วิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหา และทฤษฎีการเรียนรู้มากที่สุดจะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นพบความรู้ด้วยตนเองให้รู้จักวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็น และเห็นช่องทางการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ผู้ศึกษาได้ศึกษาขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง เป็นขั้นตอนแรกเพื่อนำเข้าสู่ขั้นเรียนรู้ เป็นการเตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ ชั่วโมงการอ่านผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมการบริหารสมอง Brain-gym ประกอบเพลงต่างๆ ส่วนชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมการยืดเส้นยืดสาย การเคลื่อนไหวต่างๆ ประกอบเพลงสระ โดยให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเองอย่างมีความสุขและสนุกสนาน จากการทำท่าทาง และร้องเพลงประกอบ โดยเริ่มจากผู้ศึกษาได้สาธิตการทำท่าทาง Brain-gym ประกอบเพลง ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทำตาม ทำท่าทางตาม ไปพร้อมกัน เริ่มจากการทำแบบซ้ำๆ และค่อยร้องเพลงประกอบ จากนั้นค่อยเปลี่ยนให้เด็กได้ทำตามเอง ทำเป็นคู่ ทำเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับพรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 165-167) ได้กล่าวว่า คนตรึงหะ ทำนอง การเคลื่อนไหว ท่าทางร้ายรำ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางด้านภาษาสำหรับเด็กวัยนี้ การสอนผ่านการอ่านและทำแบบฝึกจำนวนมากเพียงอย่างเดียวไม่ใช่วิธีการเรียนรู้ของสมอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ เป็นขั้นการเรียนรู้เนื้อหา โดยกระตุ้นความสนใจด้วยสื่อที่แปลกใหม่ ทำท่าย โดยเริ่มสอนจากสิ่งใกล้ตัว และเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาที่จะเรียน สร้างบรรยากาศให้ตื่นตัว เพลิดเพลิน และสนุกสนาน ชั่วโมงการอ่านผู้ศึกษาได้ใช้เพลงประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ ที่มีเนื้อหาสาระตรงกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียน โดยครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระ จากสื่อห้องเรียนคุณภาพ DLIT (Distance Learning Information Technology) ที่มีภาพ เสียง ชวนดึงดูดให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยคลิปวิดีโอจะมีตัวการ์ตูนที่เป็นลักษณะเครื่องเขียน ร้องเพลงและ

เคลื่อนไหวท่าทางประกอบเนื้อเพลงนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 165-167) กล่าวว่า การนำเสนอประสบการณ์ทางเสียง ภาพ ตัวหนังสือ ท่าทาง ป้อนข้อมูล เข้าสู่สมองภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และวิธีการที่หลากหลายสมองจึงจะเกิดความเชื่อมโยงสิ่งที่เรารู้รู้นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นผู้ศึกษาได้ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงสระ แล้วใช้คำถาม กระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับเพลงที่นักเรียนได้ร้องไป จากเพลงสระที่นักเรียนได้ฟัง นักเรียนได้ยื้นคำอะไรบ้างในเพลงที่ได้ฟัง ครุบันทึกลำที่นักเรียนได้ยื้นจากเพลงลงบนกระดาน จากนั้นให้สังเกตคำแต่ละคำ ซึ่งจะมีรูปสระเหมือนกัน โดยครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเป็นรหัสช่วยจำรูปของสระที่ได้เรียน ส่วนชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย และแตกต่างกันออกไปในแต่ละแผน เช่น การใบ้คำ การต่อจิ๊กซอว์ บัตรคำแปลงร่าง และการใช้นิทานสระ ทั้งในรูปแบบการเล่า นิทานด้วยน้ำเสียงที่ชวนฟัง การดูคลิปวิดีโอ นิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องสระที่เรียนที่มีภาพ และเนื้อเรื่อง ชวนติดตาม และทำให้นักเรียนเรียนรู้คำเพิ่มมากขึ้นจากสื่อที่ได้ดู ได้ฟัง สอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 165-167) ได้เสนอว่า การอ่านให้ฟัง เล่าให้ฟัง ควรสื่อเรื่องราวด้วยรูปแทนการอธิบาย ควรใช้หนังสือที่มีการใช้ภาษาที่ดี ถ่ายทอดด้วยการอ่านเป็นจังหวะจะโคน เด็กจะเรียนรู้ได้เองเกี่ยวกับคำ ความหมายของคำ การสะกดและออกเสียงคำ เมื่อสามารถพูดหรือเขียนได้เด็กจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างดี ใช้คำได้หลากหลายโดยการพูดการเขียน เลียนแบบจากสิ่งที่ได้ยื้น ได้ฟัง ได้อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก เป็นขั้นการฝึกอ่านและเขียนคำซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา ชั่วโมงการอ่านผู้ศึกษาให้นักเรียนได้ทำใบกิจกรรมการอ่านโดยการให้อ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จับคู่กัน ฝึกอ่าน ฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง ฝึกอ่านคำกับครูทีละคน เพื่อประเมินการอ่านเป็นรายบุคคล ซึ่งกิจกรรมนี้จะมีในทุกๆแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านหลายรอบช่วยให้อ่านคำได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (2551, หน้า 4-5) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่ทำให้สมองเกิดการเรียนรู้ทางด้านภาษา ขั้นที่ 2 ขั้นอ่านด้วยกัน เป็นขั้นตอนที่เด็กอ่านหนังสือร่วมกับครู อาจจะเป็นการอ่านพร้อมกันหรืออ่านตามครู โดยเริ่มจากการให้เด็กฟังครูอ่านหนังสือที่มีรูปภาพประกอบที่ชัดเจนและให้เด็กดูตามตัวหนังสือ เพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็น ความหมายของคำจากภาพ หลังจากนั้นให้เด็ก อ่านด้วยกันกับครูหรือเพื่อนอีกครั้งหนึ่ง ส่วนชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาใช้ฝึกการเขียนคำ โดยครูเขียนคำที่ประสมด้วยสระให้นักเรียนดูบนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามทีละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยฝึกใช้นิ้วมือ ทดลองเขียนบนอากาศก่อน ต่อจากนั้นฝึกเขียนคำลงในสมุดบันทึกและนักเรียนฝึกทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่องการเขียนคำของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำได้ถูกต้อง วางพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ได้ถูกต้องตามหลักการเขียน สอดคล้องกับ เรวดี อาษานาม (2537, หน้า 151) ที่กล่าวไว้ว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ควรมุ่งเน้น

ทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยให้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายาก

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป เป็นขั้นการสรุปความคิดรวบยอดของบทเรียนซ้ำอีกครั้ง เพื่อประเมินผล การเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ชั่วโมงการอ่าน ผู้ศึกษาให้นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตอบ สรุปการอ่านคำที่ประสมสระ เน้นย้ำซ้ำทวนในส่วนของ การอ่าน เวลาอ่านสะกดต้องเริ่มจากตัวอะไร สระนี้ออกเสียงอย่างไร โดยสุ่มถามเป็นรายบุคคล สลับกับการช่วยกันตอบให้นักเรียนทุกคนในห้องมีส่วนร่วม ส่วนชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาให้นักเรียน ร่วมกันสรุปลำดับของการเขียนคำที่ประสมด้วยสระ เริ่มเขียนจากตัวไหนก่อน โดยเฉพาะสระที่ เปลี่ยนรูป เมื่อมีตัวสะกด เช่น การเขียนสระเอะ เริ่มเขียนสระเอ ก่อนพยัญชนะ ตามด้วยไม้ไต่คู้ วางไว้ บนพยัญชนะ และตามด้วยสะกด และเลือกตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนบนกระดานให้เพื่อนดูอีกครั้ง

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ โดยให้นักเรียนนำความรู้ จากเรื่องที่เรียนไปสร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงานใหม่ๆ ชั่วโมงการอ่าน ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรม เกมแข่งขัน “ตอบได้ ตอบมาเลย” ประสมคำใหม่ จากบัตรพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เกม “สร้างเพิ่ม เต็มคำ” โดยช่วยกันสร้างคำให้มีความหมายมากขึ้น จากคำที่ได้เรียนมา ให้สร้างเป็นคำที่มีความหมาย เช่น เข้ม : เข้มหมุด เข้มขัด เข้มฉิฉา เป็นต้น เกม “หาคู่ คู่คำ” ใช้ไม้ไอศกรีม 2 ไม้ เรียงจับคำจนครบทุกคู่ ให้ถูกต้อง เกม “ทายให้ถูก ผูกเป็นคำ” เป็นปริศนาคำทายให้นักเรียนทายคำให้ถูกต้อง ขั้นการเรียนรู้นี้ เป็นขั้นการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนตื่นเต้น รอคอยการทำกิจกรรมท้ายชั่วโมง ให้ความสนใจและร่วมทำ กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นอย่างดี ส่วนชั่วโมงการเขียน ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมการเขียนที่แตกต่างกัน ออกไปในแต่ละแผน เช่น การ์ดบัตรคำ การ์ดบัตรภาพ การทำสมุดเล่มเล็ก บัตรคำแปลงร่าง ไม้บรรทัดอ่านคำ และใบงานที่มีรูปร่างแปลกใหม่ เช่น ตัวแมลงเต่าทอง เรือพาย และทุกๆ ครั้ง เมื่อทำชิ้นงานเสร็จนักเรียนก็จะได้ชื่นชมผลงานของตนเอง และของเพื่อนที่บอร์ดโชว์ผลงานใน ห้องเรียน ซึ่งการที่นักเรียนได้ทำชิ้นงานที่กำหนดให้ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (2550, หน้า 124-125) การใช้ความคิดรวบยอด ทักษะ และความรู้ไปในการประยุกต์ใช้ในเรื่องต่างๆ ในชีวิต การผสมผสานสิ่งที่รู้เข้ากับเรื่องที่ได้ เรียนรู้อื่นๆ นำไปสู่การมีความคิดระดับสูงขึ้น และมีความคิดสร้างสรรค์

จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นสามารถ พัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นารี สันตินามชัย (2560) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน พบว่า สามารถพัฒนา ทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการจัดการ

เรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 65 และสอดคล้องกับ ประกาย ว่องวิกรณ์ และ พรรณราย เทียมทัน (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ผลการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่าน จับใจความ และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีความสามารถในการอ่านจับใจ ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับ บุญชริกา ภูมิผักแว่น (2553) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิด โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7127 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.27 และสอดคล้องกับ อัญชลี เฟื่องฟูชาติ (2552) ที่ศึกษา เรื่อง การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยไข่มุกวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า หลังการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานคะแนน จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการเรียนรู้

1. ครูผู้สอนต้องศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน
2. ควรออกแบบกิจกรรมและเลือกใช้สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานอย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทย เช่น การดู การฟัง และการพูดภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**.
กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม**.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- กฤษฎา บุญหมื่น. (2555). **คลังสื่อการเรียนรู้**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
http://x12c2c0ada3bv5b3ao7h2d.blogspot.com/2012/06/blog-post_9489.html
(10 มีนาคม 2560)
- เจียน วันทนิยตระกูล. (2552). **การเขียนแผนการสอน คือภารกิจของครู**. [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา http://202.29.87.101/artilces/PlanBU_Khean.asp (10 มีนาคม 2560)
- ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน์. (2547). **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด,
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์
- นารี ลันดินามชัย. (2560). **การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน**. การค้นคว้าแบบ
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิรันดร์ สุขปรีดี. (2540). **การศึกษ้อัตราความเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญทริกา ภูมิผักแว่น. (2553). **ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สองเป็นฐาน**.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประกาย ว่องวิการณ์และพรรณราย เทียมทัน. (2559). **ผลการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้
สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ และความพึงพอใจต่อการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. [ระบบออนไลน์]
<http://gs.nsruc.ac.th/NSRUNC/research/pdf/20.pdf>. (10 มีนาคม 2560).
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). **ร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พรพิไล เลิศวิชา. (2550). **สอนภาษาไทยต้องเข้าใจสมองเด็ก**. กรุงเทพฯ: ศาเลาแดง.
- พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร. (2550). **ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง**. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์ จำกัด.
- ไพฑูริย์ มูลดี. (2546). **การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มธุรดา ท่าช้าง. (2554). **การสอนอ่านจับใจความตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถทางการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรวดี อาษานาม. (2537). **พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตต์วิทยา. **ขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง**. คู่มือประกันคุณภาพโรงเรียนก้าวสู่โรงเรียน BBL School Model. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.mediafire.com/?xuz7k357naeq5zw> (10 มีนาคม 2560).
- ฤตินันท์ สมุทรทัย. (2558). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. เชียงใหม่: ครองช้างพรินต์ติ้ง จำกัด.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2544) **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). **นวัตกรรมตามแนวคิด Backward Design**. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ ลักขณาอดิศร. (2550). **การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานกับการสร้างเด็กเก่ง**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศรีกัญญัสสร รั้งมีบรรกุล และคณะ. (2558) **ธรรมชาติการเรียนรู้: BBL IQ EQ MI**. นนทบุรี: บริษัท วิชั่น พรีเมส จำกัด.
- สถาบันวิทยาการการเรียนรู้. (2551). **การเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). **กลยุทธ์การสอนคิดสังเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- สมควร น้อยเสนา. (2549). การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาตพรวัว.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำลี รักสุทธี. (2553). คู่มือการจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- อัญชลี เฟื่องฟูชาติ. (2552). การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรอุมา อินฟูล่า. (2550). การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นบทเรียนเสริมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่อง ประโยคในภาษาไทย ตามทฤษฎีการทำงานของสมอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกรินทร์ สิมหาสาธ. (2545). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวบุญศรี จันทราช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
2. นางเบญจนันท์ สืบสุขะ ครูชำนาญการ โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
3. นางสุปราณี เครือปัญญา ครูชำนาญการ โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน
คำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระการอ่านและการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ

แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว

ในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป 1/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ท 2.1 ป 1/2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. การเขียนสื่อสาร คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คำพื้นฐานในบทเรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระสำคัญ

การอ่านและเขียนคำภาษาไทยที่ถูกต้อง เป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระอำได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระอำได้ถูกต้อง
3. นักเรียนตั้งใจทำงานและส่งงานตรงเวลาที่กำหนด

สาระการเรียนรู้

คำที่ประสมสระอำ จำนวน 5 คำ ได้แก่ คำว่า คำ ถ้ำ น้ำ รา

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (การอ่าน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบ เกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน โดยผ่านขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นอุ่นเครื่อง ขั้นการเรียนรู้ ขั้นฝึก ขั้นสรุป และขั้นนำไปใช้

2. นักเรียนทำ Brain Gym ประกอบ เพลง จับปูด้า

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เพลงสระอำ จากสื่อห้องเรียนคุณภาพ DLIT

(Distance Learning Information Technology) <https://www.youtube.com/watch?v=1vsOYrHX8F0>

2. นักเรียนร้องเพลงสระอำ ตามคลิปวิดีโอ 2 รอบ

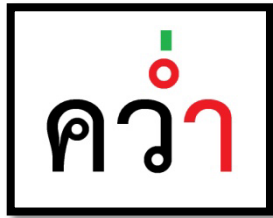
3. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน จากที่นักเรียนได้ฟังเพลงสระอำ นักเรียนได้ยินคำสระอำ คำใดบ้างในเพลงที่ได้ฟัง ให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน ระหว่างนั้นครูเขียนคำที่นักเรียนบอกลงบนกระดานด้วย นักเรียนคนใดบอกคำได้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ

4. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนบนกระดานตามครูทีละคำ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตคำสระอำที่ครูเขียนลงบนกระดาน ว่ามีสิ่งใดที่เหมือนกันในคำเหล่านั้น ซึ่งก็คือรูปของสระอำนั่นเอง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป รูปสระอำ โดยใช้รหัสช่วยจำ คือ “หยาดน้ำค้างคู่สระอา” เรียกว่า “อา”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอบัตรคำสระอำ และบัตรภาพประกอบคำ โดยใช้บัตรคำแบบสี่แยกสี่พยัญชนะ (สี่คำ) สระ (สีแดง) วรรณยุกต์ (สีเขียว) เพื่อจะได้เรียงลำดับการอ่านสะกดคำได้อย่างถูกต้อง โดยครูอ่านให้ฟัง 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านตามทีละคำ

คอ – วอ – อำ – ควา – ไม้เอก – ควา

2. นักเรียนฝึกอ่านคำ โดยอ่านสะกดคำ และอ่านเป็นคำ พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นให้นักเรียน จับคู่กัน ฝึกอ่าน และฝึกอ่านด้วยตนเองจนคล่อง
3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านคำ สระอำ ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้ โดยให้นักเรียนมาฝึกอ่านคำกับครูทีละคน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับการอ่านคำที่ประสมด้วยสระอำ โดยการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ประสมเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ ฉายบทร้องเล่น เรื่อง “ตาสีกะตาสำ” จากนั้นให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยสระอำจากบทร้องเล่น นักเรียนคนไหนบอกคำสระอำได้จำนวนหลายคำ และเร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ 2 (การเขียน)

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

นักเรียนทำกิจกรรมเคลื่อนไหว ประกอบเพลง สระอำ โดยให้นักเรียนร้องเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

1. นักเรียนเล่นเกมใบ้คำ โดยครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียน 1 คน มาใบ้คำ ซึ่งคำที่จะให้นักเรียนเล่นเกมนั้นจะเป็นคำที่ประสมด้วยสระอำ เริ่มจากครูกระซิบคำให้นักเรียนที่ออกมาใบ้คำฟัง ให้ใบ้คำให้เพื่อนตอบให้ถูก โดยจะการแสดงท่าทางผ่านทางร่างกาย ให้ใช้วิธีไหนก็ได้ แต่ห้ามเปล่งเสียงหรือสะกดคำให้เพื่อนฟัง และเน้นย้ำคำตอบต้องเป็นคำที่ประสมด้วยสระอำ โดยแบ่งทีมเป็น 2 ทีม แข่งขันกันตอบ ทีมไหนได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ โดยคำที่ใช้ในการใบ้คำ จำนวน 5 คำ ได้แก่ คำว่า คำ ถ้ำ น้ำ รา

2. ครูเฉลยคำที่นำมาเล่นเกมใบ้คำ ให้นักเรียนดูคำและภาพ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในความหมายของคำนั้นๆ

3. นักเรียนท่องรหัสช่วยจำ รูปสระอำ คือ “หยาดน้ำค้างคู่สระอา” เรียกว่า “อำ”

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

1. ครูเขียนคำสระอำให้นักเรียนดู บนกระดานทีละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามทีละคำ เพื่อจะได้เรียงลำดับการเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้นิ้วมือ ทดลองให้เขียนบนอากาศก่อน จากนั้นเขียนคำลงในสมุดบันทึก

2. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเรื่องการเขียนคำที่ประสมด้วยสระอำ ระหว่างทำใบงานครูเปิดเพลงสระอาคลอเบาๆ ให้นักเรียนฟังด้วย เน้นย้ำการทำงานที่สะอาด เรียบร้อย เขียนตัวหนังสือด้วยตัวบรรจงให้สวยงาม ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ครูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจใบกิจกรรมของเพื่อน แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องไปพร้อมกัน ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสระอำร่วมกัน โดยเขียนพยัญชนะ ตามด้วยสระอำ โดยเริ่มเขียนจากตัวหยาดน้ำค้าง เขียนตัวลากข้าง (สระอา) ตามหลังพยัญชนะ และตามด้วยวรรณยุกต์วางไว้บนตัวหยาดน้ำค้าง

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำการดัดแปลงคำ การดัดแปลงภาพ สระอำ ลงในบัตรการ์ด โดยให้นักเรียนคิดคำที่ประสมด้วยสระอำใหม่ ซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย โดยเขียนคำ และ วาดภาพลงในบัตร

เมื่อเสร็จแล้วนำบัตรคำ บัตรภาพไปคละรวมกัน เกมจับคู่คำสระอำ และนำผลงานติดแสดงโชว์บนบอร์ดผลงานในห้องเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง จับคู่คำ
2. คลิปวิดีโอ เพลงสระอำ
3. บัตรคำ
4. บัตรภาพ
5. บทร้องเล่น “ตาสีกะตาขำ”
6. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้
7. ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้
8. การ์ดบัตรคำ การ์ดบัตรภาพ

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระอำได้ถูกต้อง	ตรวจใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้	ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้	นักเรียนได้คะแนน 3 คะแนนขึ้นไป จึงจะผ่าน
2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระอำได้ถูกต้อง	ตรวจใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้	ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้	นักเรียนได้คะแนน 3 คะแนนขึ้นไป จึงจะผ่าน
3. นักเรียนตั้งใจทำงาน และส่งงานตรงเวลาที่กำหนด	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (มุ่งมั่นในการทำงาน)	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (มุ่งมั่นในการทำงาน)	นักเรียนได้ ระดับดีขึ้นไป จึงจะผ่าน

บันทึกผลหลังเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ลงชื่อ.....

(นางสาวพัชรี ลิทธิ)

ครูผู้สอน

สื่อการเรียนรู้

บัตรคำ	บัตรภาพ
คว่า	
ควา	
ถ่า	
ถา	
ร่า	

แผนภูมิ เนื้อเพลง จับปุดำ

เพลง จับปุดำ

จะจับปุดำขยำปูนา จะจับปูม้า คว่ำปูทะเล
สนุกจริงเอ๋ย แล้วเลยนอนเปล
ชะโอะละเห่ นอนในเปลหลับไป (ซ้า)

แผนภูมิ เนื้อเพลง สระอำ

เพลงสระอำ

คำร้อง รศ.ปิตินันท์ สุทธสาร ทำนอง เคนจุพา
เรียบเรียงดนตรี ดนัย เมตไตรย์ ขับร้อง รัชยา ตรีรัตน์
มาเถิดพวกเรา มาช่วยกันคิดคำสระอำ
กำ จำ ลำ น้ำ น้ำคำ คำ ถ้ำ ล้วนมีเสียงอำ
ระบำ ระกำ ถ้อยคำ อีกร้องรำ ก็มีเสียงอำ
เราจำคำ มีสระอำ สระอำ

การ์ดบัตรคำ บัตรภาพ

ระบำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่อง การอ่านคำ สระอำ จำได้

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสะกดคำต่อไปนี้ ข้อละ 1 คะแนน

(รวม 5 คะแนน)

ที่	พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	คำ
1	คว	อะ	โท	คว่า
2	ค	อะ	โท	คำ
3	ถ	อะ	โท	ถ่า
4	น	อะ	โท	น้ำ
5	ร	อะ	โท	ร่า

5 คะแนน

แบบบันทึกคะแนน
ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ สระอา จำได้

คำชี้แจง : ให้ครูบันทึกคะแนนการอ่านคำของนักเรียน ถ้าอ่านถูกให้ 1 คะแนน
ถ้าอ่านผิดให้ 0 คะแนน

ที่	ชื่อ – สกุล	ข้อที่					รวมคะแนน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		1	2	3	4	5			
1									
2									
3									
4									
5									
6									

หมายเหตุ นักเรียนได้คะแนน 3 คะแนนขึ้นไปจึงจะผ่าน

สรุป ผ่าน คน

ไม่ผ่าน คน

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

...../...../.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 2

5 คะแนน

เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสระอำให้ตรงกับภาพที่กำหนดต่อไปนี้

ข้อละ 1 คะแนน (รวม 5 คะแนน)

ข้อ	ภาพ	คำ
1		เขียนว่า
2		เขียนว่า
3		เขียนว่า
4		เขียนว่า
5		เขียนว่า

แบบบันทึกคะแนน
ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเขียนคำ สระอำ จำได้

คำชี้แจง : ให้ครูบันทึกคะแนนการเขียนคำของนักเรียน ถ้าเขียนถูกให้ 1 คะแนน
ถ้าเขียนผิดให้ 0 คะแนน

ที่	ชื่อ – สกุล	ข้อที่					รวมคะแนน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		1	2	3	4	5			
1									
2									
3									
4									
5									
6									

หมายเหตุ นักเรียนได้คะแนน 3 คะแนนขึ้นไปจึงจะผ่าน

สรุป ผ่าน คน

ไม่ผ่าน คน

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
(มุ่งเน้นในการทำงาน)**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน
แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ทำงานด้วยความ ตั้งใจ			รับผิดชอบใน การทำงานให้ สำเร็จ			ส่งงานตามเวลา ที่กำหนด			รวม 9 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 – 9	ดีเยี่ยม
4 – 6	ดี
3	ผ่าน
0	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ นักเรียนต้องผ่านระดับดีขึ้นไป

**เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
(มุ่งเน้นในการทำงาน)**

รายการที่ประเมิน	คะแนน		
	3	2	1
1. ทำงานด้วยความตั้งใจ	ตั้งใจทำงานและ เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยัน อดทนในการทำงานดีมาก	ตั้งใจทำงานและ เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยัน อดทนในการทำงานดี	ตั้งใจทำงานและ เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายมีความขยัน อดทนในการทำงาน
2. รับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ผลงานมีความเป็นระเบียบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ผลงานมีความเป็นระเบียบ แต่มีข้อบกพร่องค่อนข้างมาก
3. ส่งงานตรงเวลา	ส่งงานตรงเวลาตามที่กำหนด	ส่งผลงานช้ากว่าเวลาที่กำหนด 1 - 2 วัน	ส่งผลงานช้ากว่าเวลาที่กำหนด 3 - 5 วัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน คำละ 1 คะแนน (รวม 15 คะแนน)

- คำชี้แจง 1. ครูยกตัวอย่างการอ่านคำพื้นฐาน คำว่า “ตำ” ก่อนจับเวลา
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน 15 คำ ภายในเวลา 5 นาที

ตัวอย่างการอ่านคำพื้นฐาน คำว่า “ตำ” ตำ อ่านว่า ต่ำ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

1. คว่ำ	11. และ
2. น้ำ	12. เขียน
3. ร้า	13. เทียว
4. เป้า	14. นื้อ
5. เข้า	15. เพื่อน
6. เหา	
7. เช็ด	
8. เย็น	
9. เล็บ	
10. แข็ง	
2. ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	12. เชียงใหม่
3. Copyright© by Chiang Mai University	13. University
4. All rights reserved	14. reserved
5.	15.
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

ทำเครื่องหมาย X ในช่องคำที่นักเรียนอ่านผิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คำที่															รวม 15 คะแนน
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 การเขียนคำพื้นฐาน คำละ 1 คะแนน (รวม 15 คะแนน)

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก 15 คำ ใช้เวลา 15 นาที

2. ให้ครูอ่านคำพื้นฐาน ให้นักเรียนฟังคำละ 2 ครั้ง โดยเว้นเวลาให้นักเรียนเขียน
ก่อนบอกคำในข้อต่อไป

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อที่	คำพื้นฐาน	ข้อที่	คำพื้นฐาน
1.		9.	
2.		10.	
3.		11.	
4.		12.	
5.		13.	
6.		14.	
7.		15.	
8.			

แบบบันทึกคะแนนการเขียนคำพื้นฐาน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำที่นักเรียนเขียนถูก และทำ
เครื่องหมาย ✕ ในช่องคำที่นักเรียนเขียนผิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คำที่															รวม 15 คะแนน
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เฉลยแบบวัดทักษะการเขียนคำพื้นฐาน

ข้อที่	คำพื้นฐาน	ข้อที่	คำพื้นฐาน
1.	คว่ำ	9.	เก็บ
2.	น้ำ	10.	แจ้ง
3.	รา	11.	แฉะ
4.	เข้า	12.	เขียน
5.	เข้า	13.	เที่ยว
6.	เหา	14.	เนื้อ
7.	เข็ด	15.	เพื่อน
8.	เย็น		

แบบบันทึกคะแนนวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อ-สกุล	การอ่าน (15)	การเขียน (15)	รวม (30)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

ลงชื่อ ผู้บันทึก
 (.....)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง

ผลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 2 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อม ในการเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	0	+1	2	0.67

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	0	+1	+1	2	0.67
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เรา

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อม ในการเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้นั้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระอะ เตะไป

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	0	+1	2	0.67
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้นั้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 5 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แอะคำ

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้นั้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 6 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอ็ย เป็ยคู่

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้นั้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 7 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอื้อ เรือพาย

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		1	2	3		
1. ตัวชี้วัด						
1.1	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	+1	+1	+1	3	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้-						
2.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3. สาระการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	ขอบเขตชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	พอเพียงที่จะบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
4.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	0	+1	+1	2	0.67
4.4	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	กระตุ้นความสนใจหรือเตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
4.6	กิจกรรมการเรียนรู้นั้นใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมอง เป็นฐาน 5 ขั้นตอนได้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC
		+1	0	-1		
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	มีความเหมาะสมกับสภาพ และวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
5.3	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6.2	มีการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
6.3	มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 8 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์	คำอ่านและ เขียน คำพื้นฐาน	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผล รวม	ค่า IOC
		1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สระอำ จำได้ 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระอำได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระอำได้ ถูกต้อง	คว่ำ	0	+1	+1	2	0.67
	น้ำ	+1	+1	+1	3	1.00
	ร่ำ	+1	+1	+1	3	1.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระเอา เรา 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอาได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอาได้ ถูกต้อง	เข้า	+1	+1	+1	3	1.00
	เข้า	+1	+1	+1	3	1.00
	หา	+1	+1	+1	3	1.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สระเอะ เตะไป 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอะได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอะได้ ถูกต้อง	เข็ด	+1	+1	+1	3	1.00
	เย็น	+1	+1	+1	3	1.00
	เล็บ	+1	+1	+1	3	1.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สระแอะ แทะดำ 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระแอะได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วย สระแอะได้ถูกต้อง	แข็ง	0	+1	+1	2	0.67
	แอะ	+1	+1	+1	3	1.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สระเอีย เปีย 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอียได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วยสระเอียได้ ถูกต้อง	เขียน	+1	+1	+1	3	1.00
	เที่ยว	+1	+1	+1	3	1.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง สระเอือ เรือพาย 1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่ประสมด้วยสระเอือได้ ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ประสมด้วย สระเอือได้ถูกต้อง	เรือ	+1	+1	+1	3	1.00
	เพื่อน	+1	+1	+1	3	1.00

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวพัชรี สิทธา

วัน เดือน ปี เกิด

13 มกราคม 2533

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2547 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขलगันคร จังหวัดลำปาง

ปีการศึกษา 2550 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเขलगันคร จังหวัดลำปาง

ปีการศึกษา 2556 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ประถมศึกษา)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประสบการณ์ในการทำงาน

พ.ศ.2556 - 2558 ครูผู้ช่วย โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

พ.ศ.2558 – ปัจจุบัน ครู โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved